

Tiina Raula

YKSITYISEN PÄIVÄKODIN PERUSTAMINEN

Sosiaalialan koulutusohjelma
2013

YKSITYISEN PÄIVÄKODIN PERUSTAMINEN

Raula, Tiina
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Maaliskuu 2013
Ohjaaja: Hamilo, Outi
Sivumäärä: 52
Liitteitä: 3

Asiasanat: varhaiskasvatus, lapsilähtöisyys, kasvatuskumppanuus, sosiaalipedagogiikka, seikkailukasvatus, yrityksen perustaminen

Opinnäytetyön aiheena oli yksityisen päiväkodin perustaminen.

Opinnäytetyön tavoitteena oli laatia suunnitelma yksityisen päiväkodin perustamiseksi eli mitä pitää ottaa huomioon ja mihin asioihin pitää perehtyä yksityistä päiväkotia perustettaessa. Varsinainen yritystoiminnan käynnistäminen ei enää sisällynyt opinnäytetyöhön.

Opinnäytetyön tarkoituksena ei ollut tutkimuksen avulla saada selville yleisiä tapoja perustaa yksityinen päiväkotia vaan tutkia, mikä juuri tälle päiväkodille toisi houkuttelevuutta ja olisi sellainen, kun laki ja asetukset määräävät.

Tutkimuksen teoreettisessa viitekehyksessä käytiin läpi päiväkodin tulevaan toimintaan liittyen varhaiskasvatusta, sosiaalipedagogiikkaa ja seikkailukasvatuksen ideaa ja kasvatuskumppanuutta sekä tiloja ja henkilöstöä koskevia asioita että yrittäjyyttä ja yrityksen perustamista. Lapsilähtöisyys oli tärkeä johtoajatus varhaiskasvatusta suunniteltaessa.

Empiirisessä osassa pyrittiin visioimaan tulevan päiväkodin käytäntöjä toimintaa ohjaavan ideologian mukaisesti ja yrityksen perustamisen rajaehdoja.

Lapset viettävät päiväkodissa usein pitempiä aikoja, kuin vanhemmat työpaikallaan, joten olisi hyvin tärkeää saada lapsen elämä siellä antoisaksi. Toiminnan pitää olla hauskaa ja tuottaa lapsille tyydytystä. Kasvattajien tulee luoda lapsille turvallinen leikin ja ilon maailma. Siihen tällä yksityisellä päiväkodilla pyrittiin.

THE FOUNDING OF A PRIVATE DAY CARE CENTRE

Raula, Tiina
Satakunta University of Applied Sciences
Degree programme in social services
March 2013
Instructor: Hamilo, Outi
Number of pages: 52
Attachments: 3

Key words: early childhood education, child-centeredness, educational partnership, social pedagogy, adventure education, company founding

The topic of my thesis is the founding of a private day care centre.

The purpose of my thesis was to prepare a plan for the founding of a private day care centre: what should be taken into account and which matters should be looked into when founding a private day care centre. The actual starting of the business activities was not within the scope of the thesis.

The purpose of this study was not to obtain information on general practices in founding private day care centres but to study which practices would make this particular day care centre attractive as well as be in compliance with relevant legislation.

The theoretical framework of the study included aspects of early childhood education, social pedagogy, adventure education and educational partnership that relate to the future activities of the day care centre. It also covered matters relating to the premises and personnel as well as company founding and entrepreneurship. Child-centeredness was an important theme in planning the early childhood education.

In the empirical section, the aim was to envision the future practices of the day care centre based on the ideology guiding the activities as well as the limiting conditions of founding a company.

Children often spend more time at a day care centre than their parents do at work, so it is very important to make the children's time there productive. Activities should be fun and bring satisfaction to the children. The educators should create a safe environment of play and fun for the children. These were the goals at this private day care centre.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	IDEOLOGIAA PÄIVÄKODISSA.....	6
2.1	Varhaiskasvatus.....	6
2.2	Kasvatuskumppanuus.....	9
2.3	Sosiaalipedagogiikka.....	12
2.4	Seikkailukasvatus.....	16
3	LIIKETOIMINTASUUNNITELMA.....	20
3.1	Yritysmuodon valinta.....	20
3.1.1	Yksityinen elinkeinonharjoittaja (toiminimi = t:mi).....	20
3.1.2	Avoin yhtiö (ay).....	21
3.1.3	Kommandiittiyhtiö (ky).....	21
3.1.4	Osakeyhtiö (oy).....	21
3.1.5	Osuuskunta (osk).....	22
3.2	Liikeidea ohjaavat lait.....	22
3.2.1	Kaikkia palvelualueja koskevat säännökset, jotka koskevat päiväkotia.....	22
3.2.2	Lasten päivähoitoa koskevat lait:.....	26
3.3	Asiakkaat ja markkinat.....	27
3.4	Taloudellinen suunnittelu.....	28
3.5	Työntekijät.....	29
4	PÄIVÄKOTI ”LEMMIKKI”.....	32
4.1	Visio omasta päiväkodista.....	32
4.2	Matkalla kohti visiota.....	36
4.3	Liikeidea.....	38
4.4	Asiakkaat ja markkinat.....	39
4.5	Taloudellinen suunnittelu.....	41
4.6	Työntekijät.....	45
5	LOPPUPOHDINTA.....	47
	LÄHTEET.....	49
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Idea tälle tutkimukselle lähtee siitä, että siskoni oli juuri valmistunut lastentarhanopettajaksi ja tyttäreni oli juuri valmistumassa sosionomiksi lastentarhanopettajan pätevyyskseen, kun aloitin opintoni Satakunnan ammattikorkeakoulussa. Melkein alusta asti on mielessäni pyörinyt ajatus, että ehkä me joskus voisimme perustaa yksityisen päiväkodin.

Varhaiskasvatusta, kasvatuskumppanuutta, sosiaalipedagogiikkaa, seikkailukasvatusta ja liiketoimintaa tutkimalla saadaan aikaiseksi hyvä ja omannäköinen yksityinen päiväkotiki 21 lapselle ja mukava työpaikka kolmelle sukulaisnaiselle. Em. asiat antavat pohjaa sille, että päiväkodista tulee hyvä varhaiskasvatukseltaan ja houkutteleva ajattelutavaltaan ja arvoiltaan unohtamatta säädöksiä, joiden mukaan päiväkodin tulee toimia.

Liiketoimintasuunnitelmaan sain hyvää pohjaa perehtymällä SAMKin yrityskehittämön opinnoissa kesällä 2012 yrityksen perustamiseen liittyviä asioita. Siinä yhteydessä haastattelin myös yhden yksityisen ryhmäperhepäiväkodin henkilökuntaa ja kyselin heidän talouteensa liittyviä asioita. Vertikal Oy teki vuonna 2012 tutkimuksen Laitilan päivähoidon tilasta. Siitä sain apua talousasioiden pohdintaan. Muuten käytin teoreettisen viitekehyksen tutkimiseen kirjallisuutta ja nettilähteitä.

Turun Sanomat kertoi 8.11.2012, että yksityisten päiväkotien määrä on kasvussa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimuksen mukaan vuoden 2010 lopussa oli Suomessa 615 yksityistä päiväkotia ja määrä oli vuoden 2008 lopussa ollut 566. (THL ei ole tehnyt tutkimusta asiasta vuonna 2011.) (Rajala 2012, 8.)

Tulevaisuudessa näkisin, että yksityiset yrittäjät tulevat saamaan oman palveluosaimisensa esille ja menestymään enenevässä määrin kunnan palvelujen rinnalla. Jos kunta on mukana tukemassa yksityistä päivähoitoa tukemalla perheitä maksuasioissa, uskon, että se on kaikkia osapuolia hyödyttävää. Yrityksen menestyksen yhtenä osatekijänä on suhde omaan kuntaan, joten suhteet sinnepäin eli avoimuus ja luottamus on pyrittävä pitämään kunnossa. Ennen toiminnan alkamista on selvitettävä kunnan tuki toiminnalle ja oltava yhteydessä päätöksentekijöihin.

2 IDEOLOGIAA PÄIVÄKODISSA

2.1 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus-käsite on määritelty varhaiskasvatuksen valtakunnallisissa linjauksissa (Valtioneuvoston päätös 28.2.2002) lapsen elinympäristössä tapahtuvaksi kasvatukselliseksi vuorovaikutukseksi, jonka tavoitteena on lapsen terveen kasvun kehittymisen ja oppimisen edistämistä. Varhaiskasvatusta antavat vanhemmat itse tai se tapahtuu julkisena varhaiskasvatuksena. (Alila & Ruokolainen 2004, 11.)

Julkinen varhaiskasvatus tarkoittaa kunnallista päivähoitoa ja esiopetusta, yksityisen järjestämää päivähoitoa sekä avointa varhaiskasvatustoimintaa. Vanhemmilla on subjektiivinen oikeus valita em. varhaiskasvatuspalveluista lapselleen sopivimman riippuen siitä, mitä palveluja omassa kunnassa on tarjolla. Päivähoitolaissa sanotaan että kaikilla alle kouluikäisillä lapsilla on oikeus kunnalliseen päivähoitoon. Lapselle tulisi taata myös oikeus laadultaan korkeatasoiseen varhaiskasvatukseen. (Alila & Ruokolainen 2004, 11.)

Päiväkodin työskentelyssä eli varhaiskasvatuksessa tavoitteena on hyvinvoiva lapsi, joka tarvitsee aikuisia ihmisiä ja vuorovaikutuksellisen ympäristön pärjätäkseen elämässä. (Hellman-Suominen, Järvinen & Laine 2009, 8.)

Vaikka kasvatusta on arkista, tulisi muistaa se tietoisena ja tavoitteellisena toimintana (Hellman-Suominen ym. 2009, 20).

Laissa lasten päivähoidosta sanotaan:

2 a § (25.3.1983/304)

Päivähoidon tavoitteena on tukea päivähoitossa olevien lasten koteja näiden kasvatustehtävässä ja yhdessä kotien kanssa edistää lapsen persoonallisuuden tasapainoista kehitystä. Päivähoidon tulee omalta osaltaan tarjota lapselle jatkuvat, turvalliset ja lämpimät ihmissuhteet, lapsen kehitystä monipuolisesti tukevaa toimintaa sekä lapsen lähtökohdat huomioon ottaen suotuisa kasvuympäristö. Lapsen iän ja yksilöllisten tarpeiden mukaisesti päivähoito tulee yleinen kulttuuriperinne huomioon ottaen edistää lapsen fyysistä, sosiaalista ja tunne-elämän kehitystä sekä tukea lapsen esteettistä, älyllistä, eettistä ja uskonnollista kasvatusta. Uskonnollisen kasvatuksen tukemisessa on kunnioitettava lapsen vanhempien tai holhoojan vakaumusta. Edistäessään lapsen kehitystä päivähoito tulee tukea lapsen kasvua yhteisvastuuseen ja rauhaan sekä elinympäristön vaalimiseen. (Päivähoitolaki 25.3.1983/304, 2a§.)

Päiväkotikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat eli vasut ovat käytännönläheisiä toimintasuunnitelmia, jotka ovat koko henkilöstön yhdessä suunniteltavia. Vasussa yleensä on mainittuna päiväkodin historia, arvot ja toiminta-ajatus. Tärkeänä asiana se sisältää päiväkodin kasvatus-, lapsi- ja oppimiskäsityksen sekä arjen pedagogiikan. Arjen pyörittämisen asioista vasu kertoo päivärytmistä ja kasvatus- ja yhteistyökumppaneista. Vasussa käy ilmi myös, miten lasta havainnoidaan, tuetaan ja arvioidaan ja mitkä ovat sisällölliset orientaatiot ja painotusalueet. Yleensä päiväkodin arvot ovat samansuuntaisia kuin valtakunnallisissa linjauksissa ja kunnan omissa varhaiskasvatussuunnitelmissa. (Hellman-Suominen ym. 2009, 126.)

Kun kasvatusta on tietoisena, lapsen yksilölliset tarpeet huomioivana, sanotaan sitä lapsilähtöiseksi kasvatukseksi. Tällöin huomioidaan lapsen kokemukset, kehitystaso, kiinnostuksen ja mielenkiinnon kohteet. Ajatuksena on, että jokainen lapsi on ainutlaatuinen yksilö leikkijänä, tutkijana ja pohtijana. Ja parhaiten hän oppii tekemällä ja toimimalla. Kokemukset, tiedot ja tuntemukset lapsista ja lapsiryhmästä antavat suunnan toiminnan suunnitteluun. (Hellman-Suominen ym. 2009, 37.)

Nykyinen päivähoitolaki on vuodelta 1973 ja se ei kaikilta osin vastaa nykyiseen tarpeeseen vaikka joitakin kohtia on ajanmukaistettu. Nykyään ollaankin kehittämässä uutta varhaiskasvatustilaa, joka toisi uudistuksia järjestelmään. Hallitusohjelmassa kerrotaan, että laki on valmisteilla ja tavoitteena on saada tällä hallituskaudella uusi varhaiskasvatustilalaki. Eduskunnan käsittelyyn lakiesitys olisi määrä saada kevätistuntokaudella 2014. Se tarkoittaa sitä, että laki tulisi aikaisintaan voimaan vuosina 2015–2016. (Palm 2012.)

Päivähoito on osa sosiaaliturvaa, joka perustuu pohjoismaiseen hyvinvointivaltiomalliin. Sen merkittävämpiä merkkejä ovat kansalaisten oikeudet, jotka perustuvat lakiin. Mallissa korostetaan myös osallisuutta ja oikeutta vaikuttaa omiin asioihin eli asiakaslähtöisyyden korostamista. Sen mukaan kansalaisilla on oikeus hyvään palveluun ja kohteluun. Asiakaslähtöisyydessä oleellinen asia on se, että jokaisella lapsella päivähoitossa on oltava henkilökohtainen palvelusuunnitelma. (Hellman-Suominen ym. 2009, 91.)

Nykyään monessa kunnassa päivähoito on siirretty tai on siirtymässä sosiaalitoimen alaisuudesta sivistyspalvelukeskuksien hallinnoimaksi. Esimerkiksi Uudenkaupungissa näin tapahtui 1.1.2013.

Meidän aikuisten on varmistettava lapsen osallisuus häntä kuuntelemalla ja huomioidamalla hänen näkemyksensä hänen elämäänsä koskevissa asioissa. (Hellman-Suominen ym. 2009, 93).

Elämän on oltava tarkoituksellista ja mielekästä, jotta kasvun tukeminen onnistuu. Kasvu ja muutos lähtevät jokaisesta ihmisestä itsestään. Toiset ihmiset voivat olla tarjoamassa erilaisia mahdollisuuksia, tukea ja turvaa ja he voivat kulkea rinnalla hetken matkaa, mutta jokaisen on silti elettävä oma elämänsä itse ja tehtävä omat valintansa. Aikuisten tulee olla valmiina auttamaan lasta löytämään omat vahvuutensa ja voimansa. (Eräkettu Oy.)

2.2 Kasvatuskumppanuus

Päiväkodin tulee tarjota lapselle suotuisa kasvuympäristö ja lapsen kehitystä monipuolisesti tukevaa toimintaa. Päivähoidon tärkeänä tehtävänä on taata lapselle turvalliset ja lämpimät ihmissuhteet ja tukea vanhempia kasvatustyössään. (Kaskela & Kekkonen 2006, 17.)

Edellä mainittua edesauttamaan on kehitetty kasvatuskumppanuus, joka perustuu varhaiskasvatuksen työntekijöiden ja vanhempien väliseen tietoiseen, tasavertaiseen, ”hedelmälliseen” vuorovaikutukseen lapsen kokonaisvaltaista kasvatusta suunniteltaessa ja kehitettäessä. Kumppanuushan on yhteistyösuhde, jossa kumpikin osapuoli on sitoutunut työskentelemään yhteisesti sovitun tavoitteen suuntaisesti. (Kekkonen 2012, 183.)

Vanhemmilla on aina ensisijainen kasvatustavastuu ja kasvatusoikeus lapsensa asioissa. Kodissa ja päiväkodissa tärkeintä on lapsen etu. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa todetaan, että vanhemmilla on oikeus osallistua lapsensa kasvatusteluihin ja henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen. (Kaskela & Kekkonen 2006, 17.)

Tärkeinä asioina kasvatuskumppanuudessa tulee aina muistaa kuulemisen, kunnioittamisen, luottamuksen ja dialogisuuden periaatteet. Tällöin syntyy hyvä yhteinen kasvatustehtävä, jonka päätavoitteena on lapsen kannalta mielekäs elämäkokonaisuus. Kasvatuskumppanuudessa ammattihenkilö pohtii vanhempien kanssa asioita reflektiivisesti eli työntekijä suhtautuu tietoisesti ja kriittisesti omaan työhönsä. Tämä tarkoittaa jatkuvaa kokemuksista, tilanteista ja ihmisiltä oppimista. Tällöin lapsen hoito, kasvatust ja opetus tulevat huomioiduksi kaikkia osapuolia tyydyttävästi. (Kaskela & Kekkonen 2006, 5.)

Kasvatuskumppanuus edellyttää ammattihenkilöstön ja huoltajien keskinäistä luottamusta ja lapsen arjen jakamista, kuten sovittu on. Huoltajat kertovat kotioloista ja kodin tavoista ja ammattihenkilöt päiväkodin tavoista ja yhdessä pohditaan, miten

arki parhaiten sujuu lapsen kehitys ja tarve huomioiden. (Kaskela & Kekkonen 2006, 15.)

On hienoa, kun vanhemmat saavat tuntea kasvatuskumppanuuden kautta, että heitä arvostetaan ja heidän mielipiteillään on painoarvoa, sillä he ovat oman lapsensa asiantuntijoita. Heillä on mahdollisuus kertoa näkemyksiään lapsestaan, omasta vanhemmuudestaan, hoito- ja kasvatustoiveistaan, odotuksistaan, huolistaan ja tunteistaan. Jotta päästään hyviin tuloksiin, on ”puhallettava yhteen hiileen” ja uskallettava puhua vaikeistakin asioista. Myös ammattikasvattaja saa tukea ja arvostusta omassa työssään päiväkodissa ja näin he voivat uudistaa omaa toimintatapaansa perheisiin nähden. Vanhemmat voivat myös siirtää hyväksi koettuja tapoja kotioloihin. Tärkein saavutus kasvatuskumppanuudella on se, että lapsi voi tulevaisuutta ajatellen koota itselleen antoisia lapsuusmuistoja, jotka lämmittävät sydäntä ja mieltä vielä aikuise-nakin ja antavat voimaa vaikeiden aikojen ohittamiseen. Hänen tulee saada kokemuksia nähdyksi, ymmärretyksi ja kuulluksi tulemisesta. On rikkautta, kun lapsi saa kokea turvallisuutta ja tukea ympärillään. (Kaskela & Kekkonen 2006, 16.)

Jotta lapsi tulisi hyvin huomioiduksi, täytyy hänen taustansa tuntea ja yhdessä vanhempien kanssa sopia tavoitteista ja toimintatavoista. Kasvatuskumppanuus on suhde, jossa päiväkodin henkilöstö ja vanhemmat yhdessä sitoutuvat tietoisesti tukemaan lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Yhteistyöllä luodaan pohja turvallisel-le elämälle. (Hellman-Suominen ym. 2009, 118.)

Yhteisten avoimien keskustelujen kautta voidaan tunnistaa lapsen erityisen tuen tarve mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja yhdessä etsiä sopivat toimintatavat lapsen tukemiseksi. On hyvin tärkeää, että ilmapiiri keskusteluissa pysyy myönteisenä varsinkin ongelmatilanteissa. On melkoinen haaste kuunnella lapsen ääntä, huomata lapsen erilaisuus, kertoa lapsen eduista ja tarpeista ja ylläpitää koko ajan työntekijöiden ja vanhempien keskinäisen kuulemisen ja arvostavaan kohteluun perustuvaa vuoropuhelua yllä. Ammatti-ihmisten tulee osata kertoa vanhemmille kenen puoleen heidän olisi hyvä kääntyä, jos lapsessa huomataan erityisen tuen tarvetta ja kannustaa ja valaa rohkeutta koko varhaiskasvatuksen aikana. (Kaskela & Kekkonen 2006, 18.)

Kasvatuskumppanuus aloitetaan usein tutustumiskäynnillä lapsen kotiin, jossa käydään aloituskeskustelu kun lapsen perhe on saanut tiedon hoitopaikasta. Koti tarjoaa turvallisen tilan perheelle tavata uusi henkilö ja aloittaa luottamuksellinen suhde. Tutustumiskäynnillä perheellä on mahdollisuus ilmaista omia odotuksiaan, toiveitaan ja pelkojaan ja päivähoidon henkilöstöön kuuluva henkilö voi valottaa päiväkodin elämää perheelle. Joskus vanhemmat pitävät päiväkotia parempana tutustumispaikkana. (Kaskela & Kekkonen 2006, 41.)

Kun lapsi aloittaa päiväkodissa, hän tulee päiväkotiin perheensä jäsenenä, joten aloitus koskee koko perhettä. Ennen aloitusta on hyvä lapsen käydä tutustumassa päiväkodin elämään ja pikkuhiljaa päästä sisälle päiväkodin toimintaan. Tällöin ero vanhemmista on ehkä helpompaa ja hoidon alussa erokokemuksen työstäminen on tärkeä käsiteltävä asia vanhempien ja ammattikasvattajien välillä, jotta lapsi sopeutuisi olemaan muiden lasten ja uusien aikuistuttujen kanssa. (Kaskela & Kekkonen 2006, 43.)

Päivittäiset kohtaamiset vanhempien ja henkilöstön välillä ovat kasvatuksen kannalta ehdottomia, kun lapsi on aloittanut arkipäivän viettämisen päiväkodissa. Keskusteluksi riittää esimerkiksi se, että kerrotaan miten päivä hoidossa on sujunut ja kuinka ilta kotona on mennyt. Jos perheellä tai hoitopaikassa on jotakin erikoista tapahtunut tai tapahtumassa, on siitä tietenkin hyvä tiedottaa. (Kaskela & Kekkonen 2006, 44.)

Kasvatuskumppanuuteen kuuluu kasvatuskeskustelut ainakin kerran vuodessa. Tällöin vanhemmat ja hoito-/kasvatushenkilö käyvät läpi yksityiskohtaisesti lapsen varhaiskasvatusta koskevat asiat. Ensimmäisen kerran tällainen keskustelu on hyvä käydä muutaman kuukauden kuluessa hoidon alkamisesta ja suunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti. Varhaiskasvatussuunnitelmassa sovitellaan vanhempien ja kasvatushenkilön näkemyksiä yhteiseksi lapsen parhaaksi tähtääväksi suunnitelmaksi. (Kaskela & Kekkonen 2006, 45–46.)

2.3 Sosiaalipedagogiikka

Sosiaalipedagogiikka on oppiala, joka perustuu teorian ja käytännön vuorovaikutukselle. Se on syntynyt, jotta pystyttäisiin ratkaisemaan käytännölliset ongelmat ajattelun ja toiminnan avulla. (Mönkkönen, Nurro & Väisänen 2000, 3.)

Lähtökohtana sosiaalipedagogiikassa voidaan pitää ajatusta, että ihminen on järjestellinen ja kehittyvä olento, joka haluaa kasvaa ihmisenä. Sen keskeisenä tavoitteena ovat tasa-arvo, vapaus ja itsemääräämisoikeus. (Mönkkönen ym. 2000, 11.)

Sosiaalipedagogiikassa pyritään löytämään välineitä toisen ihmisen todellisuuden löytämiseksi ja sen kautta tarjota jotain sellaista, että toinen voisi rakentaa mahdollisimman hyvän elämän (Lipsanen-Rogers 2005, 62).

Itse sosiaalipedagogisessa työssä korostetaan toiminnallisuutta, yhteisöllisyyttä ja elämyksellisyyttä. Näitä käytetään kuhunkin toimintaympäristöön ja tilanteeseen sopivalla tavalla. Avoimuus, vuorovaikutuksellisuus ja herkkyys reagoida tilanteeseen auttavat toimijoita osallistumaan ja vaikuttamaan täysipainoisesti tilanteisiin. (Hämäläinen 2001, 67.)

Vuorovaikutus edellyttää aikaa, yhdessä oloa ja yhteisten pelisääntöjen luomista. Lapsen on saatava kokemuksia kuulluksi, nähdyksi ja hyväksytyksi tulemisesta. Katseilla, eleillä ja ilmeillä ilmaisemme tunnetilojamme ja asenteitamme. Niihin tulee kiinnittää huomiota. (Eskelinen, Heikkilä & Visavuori 2005, 91.)

Jo pieni lapsi osaa lukea ihmisiä eleiden ja ilmeiden kautta. Tällöin toiminnan aikana aikuisen tulee muistaa, ettei sanaton ja sanallinen ilmaisu ole ristiriidassa keskenään. Näin vältetään lapsessa syntyvä epävarmuus. Myös kosketuksella on suuri vaikutus, sillä sen avulla ilmaistaan välittämistä. Aina tulee kuitenkin muistaa, että jokaisella on oma reviirirajansa, jonka sisälle toisen ihmisen päästää. Kasvattajalla tulee olla herkkyyttä seurata jokaisen omia rajoja. (Rinta-Harri 2005, 78–79.)

Sosiaalipedagogiikassa pohditaan oppimis- ja kasvuprosesseja, joiden kautta yhteiskunnallinen toimintakyky ja sosiaalinen identiteetti muodostuvat. Sen avulla myös itsenäisyys ja riittävä elämänhallinta saavutetaan. (Hämäläinen 2001, 36.)

Yhteiskunta muuttuu koko ajan ja yksilö sen myötä. Sosiaalipedagogiikassa pyritään psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn tukemiseen muutosten keskellä. Tällöin autetaan yhteiskuntaan sopeutumisessa ja estetään syrjäytymistä. (Mönkkönen ym. 2000, 15.)

Sosiaalipedagogiikassa käsitellään yksilön sosiaalisen kasvun tukemista. Se on siis tukemista sosiaalisuuteen, jolloin tavoitteena on tukea ihmisen sosiaalista kypsymistä ja kasvua kansalaisuuteen. Toisaalta sosiaalipedagogiikassa lähestytään hädässä ja sosiaalisissa ristiriidoissa eläviä ihmisiä. Lasten kohdalla tämä tapahtuu ennaltaehkäisevästi. Sosiaalipedagogiikkaa tehdään ihmisen arkipäivässä. (Kurki & Nivala 2006, 116.)

Sosiaalipedagogiikalla pyritään siihen, että ihmisen ei tarvitse luopua omasta kulttuurisesta identiteetistään. Hän saa omasta tahdostaan sosiaalisen kasvatuksen tukemana rakentaa uutta identiteettiään omien valintojensa johdattamana dialogissa toisten ihmisten kanssa. Tällaiselle perustalle ihmisen kansalaisuuteen kasvamista ja sen vahvistamista on hyvä rakentaa. Kansalaisuuteen kasvaminen saavutetaan arkipäivässä elämisellä suhteessa toisiin ihmisiin ja maailmaan. (Kurki & Nivala 2006, 130.)

Dialogisuus ja dialoginen kohtaaminen ovat tärkeä osa sosiaalipedagogiikkaa. Siinä ei kumpikaan osapuolista ole täysin tietämätön asioista, mutta ei myöskään sellainen, joka tietäisi kaiken. Osapuolet ovat ihmisiä, jotka etsivät yhdessä suurempaa tietämystä ja ymmärrystä todellisen kuuntelemisen avulla. (Kurki & Nivala 2006, 142.)

Lasta autetaan itsekasvatukseen ja tiedostamaan askel askeleelta mahdollisuuksiaan vaikuttaa oman elämänsä kulkuun. Häntä tulee tukea kokemusten vastaanottamisessa ja siihen liittyvien asioiden pohdiskelussa, jotta hän pikkuhiljaa kypsyy kykeneväksi

ottamaan vastuuta arkipäivästään, yhteisöstään ja yhteiskunnastaan yksilönä yhdessä toisten yksilöiden kanssa. (Timonen-Kallio 2010, 10.)

Sosiaalipedagogiikassa ei keskitytä pelkästään syrjäytyneisiin ihmisiin tai erityisryhmiin, vaan se on käytössä sielläkin, missä ongelmat eivät ole päässeet syntymäänkään vielä tai ovat vasta vähän nähtävissä. Eli on parempi, että perheen tai yksilön syrjäytymiseen kiinnitetään huomiota jo ennen kuin syrjäytymisen kierre on niin pitkällä, että sitä on vaikea katkaista. Sosiaalipedagogiikan käyttö on siis perusteltua aloittaa jo lapsuudessa, jolloin siitä on moraalisesti ja taloudellisestikin hyötyä. (Hämäläinen 2001, 75.)

Sosiaalipedagogisessa viitekehyksessä ei voida yleistää mitään ratkaisuja ihmisten ongelmiin, sillä jokainen kokee omat ongelmansa eri tavalla ja ne ilmenevät usein monella eri tapaa. Mitään erityistä kaavaa ei siis voida käyttää, vaan on sovellettava erilaisia ideoita ja periaatteita käyttämällä toiminnallisuuden, elämyksellisyyden ja yhteisöllisyyden keinoja. Tällöin ammatti-ihmisen työtteen on oltava luovaa, spontaania, herkästi reagoivaa ja rohkeaa. Sosiaalipedagogisen työtteen on löydettävä työntekijän ”sisältä” eli hänellä on oltava hallussa sen ajattelu- ja toimintatapa. (Hämäläinen 2001, 77.)

Ferdinand Tönnies (1855–1936) oli vuonna 1887 esittämässään erottelussa *Gemeinschaft-Gesellschaft* (yhteisö – yhteiskunta) päätenyt mietinnöissään siihen, että ihmisen elämässä on luonnollinen tahto ja keinotekoinen tahto. Luonnollisessa tahdossa on nähtävissä aitoja, kokemusperäisiä ja luonnollisia lähtökohtia ja sen alkukohta on yksilön arvokkuudessa. Keinotekoinen tahto tarkoittaa usein yhteiskunnan rationaalista tahtoa, jossa jokainen elää yksilönä itseään varten. Tässä on nähtävissä sääntöjen tärkeys ja tieteellisten arvojen kunnioitus. Keinotekoisesta tahdon säätelemästä elämästä hyvänä esimerkkinä ovat lainsäädännön, yleisen mielipiteen arvostuksen, kaupallisuuden ja teollistuneisuuden määrittelemä elämä. Sosiaalipedagogisessa kansalaisuuskeskustelussa huomataan, että sekä yksilöllisyyttä, että sosiaalisuutta tarvitaan. (Kurki & Nivala 2006, 135.)

Sveitsiläinen pedagogi Johann Heinrich Pestalozzi (1746- 1827) puhui kasvatuksen kolmivaiheisuudesta. Ensin lapsen elämässä on kotikasvatus, seuraavaksi se jatkuu

koulukasvatuksena, joka täydentää kotikasvatusta ja valmisteleo kolmanteen vaiheeseen eli elämän itsensä tuomaan kasvatukseen. Ihminen kehittyy suhteessa toiseen tai toisiin ihmisiin ja siksi yksilö ja yhteisö ovat kiinteässä suhteessa toisiinsa. Ihmisestä tulee siis persoona vain yhteisössä, joka muodostuu elävistä, vastuullisista persoonista eli ihmisen perusluonne ei ole itseen keskittyvää, eristäytyvää vaan yhteisöllistä vuorovaikutusta. (Kurki & Nivala 2006, 136.)

Juha Hämäläinen kirjassaan *Johdatus sosiaalipedagogiikkaan* kertoi hyvin sen, mitä pedagogiikan suhde sosiaalipedagogiikassa merkitsee eli se on ”*inhimillistä kasvua tietoisesti rakentava vuorovaikutussuhde. Se on parhaimmillaan, kun siinä toteutuvat dialogisuus ja yhdessä kasvaminen.*” (Hämäläinen 2001, Liite 1, 105.)

Lapsen sosiaalisten taitojen kehittäminen ja kehittyminen ovat päiväkodin yksi tärkeimmistä tehtävistä. Hänen sosiaaliset taitonsa tulevat näkyviin taitona kuunnella ja kysyä, keskustelutaitona, ystävyiden synnyttämisen taitona ja toisten huomioonottamisena. Tällöin lapsi osaa osoittaa tunteitaan ja hallita niitä sekä noudattaa sääntöjä ja yhteisiä sopimuksia ikä- ja kehitystason mukaan. (Hellman-Suominen ym. 2009, 57.)

Sosiaalipedagogiikassa pidetään tärkeänä, että luodaan toimiva ja pysyvä vuorovaikutussuhde asiakkaan ja työntekijän välille, jolloin työntekijä kulkee asiakkaan rinnalla tarpeeksi pitkään. Ammatti-ihmisen on hyvä kriittisesti analysoida omaa toimintaansa ja muistaa eettisyys työtä tehdessään. (Ranne, Rouhiainen-Valo, Ruusunen & Sankari 2005, 10.)

Sosiaalipedagogisessa työssä itseilmaisun apuna käytetään draamaa, kuvia, videointia, kerrontaa, kirjoittamista, tanssia, musiikkia ja em. yhdistelmiä, joiden avulla tehdään asioita ja ajatuksia näkyväksi, jotta niitä voidaan käsitellä yhdessä (Ruusunen 2005, 54).

2.4 Seikkailukasvatus

Seikkailukasvatuksella pyritään sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseen ja vähentämiseen, joten sillä on samoja perustehtäviä kuin sosiaalipedagogiikassakin. Kummassakin pedagogiikassa mietitään sosiaalisten näkökohtien huomioonottamista ja yhdessä tekemistä, kokemista ja päätöksien pohtimista. (Lehtonen 1998, 149.)

Seikkailukasvatuksessa herätetään lapsi löytämään omat voimavaransa ja vahvuutensa, jotta hän pystyy auttamaan itseään sekä myöhemmin kanssaihmiisiään ja ympäristöään. Näin on myös sosiaalipedagogiikassa. Oppiessamme ymmärtämään toisia ihmisiä opimme ymmärtämään paremmin myös omaa itseämme. Täten syntyy elinikäinen mahdollisuus oppia huolehtimaan ja välittämään itsestä ja ympäristöstä. (Eräkettu Oy.)

Seikkailua voidaan pitää luonnollisena osana ihmisen toimintaa. Sillä saadaan onnistumisen kokemuksia ja sen avulla pystytään rikkomaan omia rajoja. Nämä taas tuottavat mielihyvää ja voimakkaita positiivisia tunteita sekä auttavat luomaan voimavaroja elämän murheista selviämiseen. (Lehtonen 1998, 113.)

Merkittävin seikkailukasvatuksen kehittäjä on ollut Kurt Hahn (1886–1974), joka opiskeli Saksan ja Englannin yliopistoissa. Hän heräsi ajatukseen, että lapset ja nuoret tarvitsevat seikkailua ja elämyksiä, koska yhteiskunta oli tehnyt liikkumisen liian helpoksi, vähentänyt aloitteellisuutta ja yritteliäisyyttä. Kaikki tarjotaan valmiiksi, joten muistin ja mielikuvituksen käyttämisen tarve vähentyy, samoin käy kädentaitojen. Hän huomasi myös, että kiire ja lisääntynyt tehokkuus vievät säälin mennessään ja kun on liiaksi virikkeitä ja ärsykeitä, itseuri vähenee. Hahn halusi säilyttää aikuisuuteen sen, mikä on ominaista lapselle eli luottamuksen itseen, uteliaisuuden, ihmettelemisen ja onnellisuuden. Hänen mielestään oikeassa kasvuympäristössä tuli olla halua seikkailuun, tutkimisen iloa, kärsivällisyyttä rakentamiseen, rakkautta musiikkiin, maalaukseen ja kirjallisuuteen. Kuten kirjassa ”Elämän seikkailu” kerrotaan, yksi Hahnin lempilauseista oli: ”*On anteeksiantamatonta pakottaa nuori mielipitei-*

siin, mutta vielä suurempi virhe on olla antamatta nuorelle tilaisuutta kokemuksiin”. (Lehtonen 1998, 13–17.)

Seikkailu on aina jännittävää ja usein mielenkiinto herää johonkin asiaan, mitä ei välttämättä ole ennen edes huomannut. Jos lähdetään seikkailemaan, niin useimmiten matkanvarrella tulee oppineeksi jotain uutta. Näin saadaan jokaiselle lapselle onnistumisen, osallisuuden ja ilon kokemuksia, jotka varmasti häntä arjessa voimaannuttavat. Myös omia rajoja saadaan kokeiltua turvallisissa puitteissa. Seikkailukasvatuksessa on siis yleensä kyse kasvun tukemisesta tavoitteellisen ja haasteellisen ryhmätoiminnan avulla. (Aaltonen 1995, 10–11.)

Lapselle on hyväksi saada kokea sankarillisuutta vaikka samaistumalla tarinoiden sankareihin: ”Taistelu hyvän puolesta pahaa vastaan”. Lasta tulisi auttaa löytämään positiivisuus itsestään. Seikkailussa on mukana mielikuvan ja todellisen kokemuksen yhdistelmää, jolloin lapsi onnistuessaan pystyy rakentamaan vahvan itsetunnon ja käyttämään omia vahvoja puoliaan. (Kokljuschkin 1999, 107.)

Seikkailun ei tarvitse olla mitään dramaattista tai erinomaista tai erityisiä temppuja eikä kasvattajan tarvitse omata mitään erityistä teknistä osaamista (Kokljuschkin 1999, 64–65).

Vain mielikuviutus on rajana elämysten luomisessa ja kokemisessa. Jokaiselle elämyksen kokeminen on yksilöllistä. Joku nauttii mietiskelystä esimerkiksi hiljaisuuden tai lukemisen avulla, joku toinen saa nautintonsa korkean riskitason toiminnasta ja kolmas jostain näiden kahden väliltä. Elämyksiä voidaan kokea hyvin yksityisenä mielen sisäisenä tapahtumana tai arkipäivän toiminnoissa ilman ulkoapäin tuotua jännitystä tai ilman erityistä järjestettyä konkreettista toimintaa. Jollekin lyhyt kävelyretki voi olla elämys tai seikkailu, joka painuu mieleen positiivisena muistona. Elämyksen määrittelemine on hankalaa, joskus jopa mahdotonta. Se riippuu tilanteesta, toiminnan kohteesta ja tavoitteista. (Karppinen & Latomaa 2007, 13.)

Jos seikkailukasvatusta käytetään varhaiskasvatuksessa, sillä voidaan tukea lapsen tiedollista, motorista ja sosiaalista taitoa ja hänen persoonallisuutensa kehittymistä. Tämän toiminnan avulla ja ohessa voidaan kehittää lapsen matemaattisia, kielellisiä ja luonnontieteellisiä tietoja ja taitoja. Hyvin tärkeää seikkailupedagogiikassa on luoda elämyksiä lapselle niin, että niiden kautta hän oppii hahmottamaan omaa elämäänsä. Hyvässä seikkailussa tarvitaan useita lapsia, joten yhdessä tekemällä opitaan ottamaan toisia huomioon ja näkemään yhteistyön voiman ja sosiaalisuuden tärkeyden. (Kokljuschkin 1999, 35.)

Monesti ulkona tapahtuva seikkailutoiminta voi olla päivän pelastus levottomille lapsille. Tällöin lapselle avautuu uudenlaisia mahdollisuuksia persoonallisuuden kehittymisessä, kun aivot saavat monipuolista harjaantumista. (Kokljuschkin 1999, 18.)

Seikkailun tavoitteiden, sisältöjen ja työskentelytapojen pitää olla lapsilähtöistä. Kukaan lapsi tarvitsee omanlaisen seikkailun. Se ei tarkoita, että jokaiselle tehdään yksilöseikkailu, vaan luodaan sellainen seikkailu, että monet voivat siitä hyötyä ja iloita. Jokainen lapsi on hyvä jossakin ja ne taidot pitäisi löytää ja vahvistaa tarvittaessa. Seikkailukasvatus on lapsen kasvu- ja kasvatusprosessi, jossa hän on mukana kokonaisvaltaisesti. (Kokljuschkin 1999, 22–31.)

Seikkailun pitää aina pohjautua vapaaehtoisuuteen ja omaan valintaan. Seikkailun tulee olla sellaista, että siitä on vaikea kieltäytyä. Siihen liittyy aina välittömyyden, ennalta arvaamattomuuden ja yllätyksellisyyden aineksia, joten sen tarkoituksena on kasvattaa turvallisuuden ja kontrollin sekä arvaamattomuuden ja itsensä voittamisen tasapainoiluun. (Lehtonen 1998, 19.)

Elämystä tai seikkailua ei tapahdu ainoastaan kokemuksen takia, vaan se on suunnitelmallista, opettavaa ja henkistä kasvua antavaa. Tällöin opitaan mm. aloitteellisuutta, sitä keneen voi luottaa ja keneen ei, itsenäisyyttä, rohkeutta ja kykyä ottaa ohjeita vastaan auktoriteeteilta eli tavallisessa elämässä tarvittavia taitoja. (Lehtonen 1998, 75–76.)

Seikkailukasvatus on kokonaisvaltaista, arvostavaa ja innostavaa yhdessä oppimista. Siinä syntyy oivaltamisen ja onnistumisen iloa, mutta joskus myös tekemisen tuskaa. Toisten ymmärtämiseen, hyväksymiseen, arvostamiseen ja kunnioittavaan kohtaamiseen on tarkoitus pyrkiä erilaisten kokemusten kautta. Tavoitteena on yhdessä rakentaa maailmaa, jossa voimme kaikki elää vapaina ja vastuullisina ja yltää parhaimpaamme luontoa arvostaen. Sen tarkoituksena on auttaa ihmistä löytämään oma itsensä ja elämänsä entistä täydempänä, arvokkaampana. Seikkailukasvatuksen avulla ihminen oppii näkemään pienten asioiden suuruuden ja löytämään omat rajansa turvallisesti ja kunnioittavasti. (Eräkettu Oy.)

Seikkailutoimintaan sisältyy aina niin suunniteltua kuin spontaaniakin toimintaa. Seikkailutoimintaa voidaan toteuttaa ilman suuria taloudellisia investointeja. Usein pelkkä luonto tarjoaa kaiken tarvittavan, mutta esimerkiksi narujen ja huivien kanssa saa toimintaa monipuolistettua jo huomattavasti. On hyvä hyödyntää erilaisia ympäristöjä ja eri vuodenaikoja. Lapselle on rikastuttavaa kokeilla jäällä, metsässä lumesa ja vedessä liikkumista. Tällöin motoristen taitojen kehittyessä voidaan myös haisella, tunnustella ja katsella erilaista ympäristöä. (Kokljuschkin 1999, 36.)

Jokainen toimintaprosessi on ainutkertainen, koska joka kerta kunkin ryhmän jäsenen kokemukset muotoutuvat suhteessa omaan kokemusmaailmaan ja ryhmään. Siksi on hyvä analysoida jokaisen toiminnan kuluessa ja jälkeen mitä saavutettiin. Saavutettiin se asia, jota lähdettiin hakemaan (esim. ryhmäytymistä) tai pitääkö seikkailua tai elämystä muuttaa jotenkin seuraavalla kerralla. Pysyvä muisto saavutetaan, kun käytännön kokemisen ja aidon tunteen vuorovaikutuksena syntynyt kasvuprosessi on syntynyt. Tärkeitä emotionaalisia oppimisen motivaatiotekijöitä ovatkin jännityksen, kauneuden, turvallisuuden, tunnelman ja dramatiikan kokeminen. (Lehtonen 1998, 112.)

Lapsi voi tuntea olevansa osa kokonaisuutta, kun hän saa hyväksymistä, rakkautta ja arvostusta eri sukupolvien ihmisiltä. Kasvattajan tulee muistaa antaa tilaa sille, mikä on lapselle tärkeää eli leikille, sadulle, harrastuksille ja mielikuvitukselle. Joskus pelkkä oleilukin on lapselle tärkeää. (Hellman-Suominen ym. 2009, 11.)

Seikkailukasvatusta voidaan toteuttaa ilman erityistä koulutusta, mutta ammattiin tähtäävää koulutusta on toki nykypäivänä saatavilla. Tarjolla on myös paljon täydennys- ja lisäkoulutusta, mikä ei tähtää tutkinnon suorittamiseen. (Karppinen & Latomaa 2010, 130.)

Seikkailuohjaajalla on oltava taito arvioida osallistujien kyvyt ja taidot yksilötasolla. On osattava luoda toiminnalle puitteet, jotka sisältävät riittävästi haastetta ja sopivasti riskiä ilman, että turvallisuus vaarantuu. Ohjaajan on huomioitava seuraavat turvallisuusseikat: osallistujien fyysinen ja psyykinen kunto, tiedot ja taidot sekä oikeat varusteet. (Aaltonen 1995, 15.)

3 LIIKETOIMINTASUUNNITELMA

3.1 Yritysmuodon valinta

Yritystä nimitetään perheyrietykseksi, kun siinä kietoutuvat yhteen perhe, liiketoiminta ja omistus. Äänivaltaenemmistö on luonnollisilla henkilöillä ja vähintään yksi saman perheen tai suvun jäsen (tai hänen laillinen edustajansa) on mukana yrityksen johdossa tai hallinnossa. Perheyrietyksen vahvuutena on päätöksenteon nopeus ja vahva sitoutuminen yritykseen. (Perheyrietysten liitto 2012.)

3.1.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja (toiminimi = t:mi)

Yksityinen elinkeinonharjoittaja tarkoittaa sitä, että yksityinen henkilö perustaa yrityksen eli ryhtyy ammatin- ja tai liikkeenharjoittajaksi. Hänellä ei tarvitse olla pääomaa eikä toiminimellä ole tilintarkistusvelvollisuutta. Toiminimi on yritysmuoto, jossa kirjanpito erottaa yrityksen ja henkilökohtaisen omaisuuden. Muuten yrittäjä ja yritys merkitsevät käytännössä samaa. Toiminimi sopii pienimuotoiseen toimintaan,

jossa tuotto ei ole kovin suuri. Monet toimivat sivutoimisesti toiminimen alla oman palkkatyönsä lisäksi. (Puustinen 2004, 99.)

3.1.2 Avoin yhtiö (ay)

Avoimessa yhtiössä yrittäjät hallitsevat yhtiötä yhdessä ja vastaavat henkilökohtaisesti yhtiön veloista. Avoimessa yhtiössä on vähintään kaksi perustajaa. Yrittäjiä nimitetään tällöin vastuunalaisiksi yhtiömiehiksi. Päätöksiä tehtäessä haastavaa on löytää yksimielisyys, joka on avoimen yrityksen elinehto. Avoimessa yrityksessä tilintarkastus täytyy tehdä kerran vuodessa. Avoin yhtiömuoto sopii esimerkiksi yrittäjäperheelle, jolla ei ole kovasti pääomaa. (Puustinen 2004, 100- 101.)

3.1.3 Kommandiittiyhtiö (ky)

Avoimessa yhtiössä yhtiömiehet ovat tasavertaisia ja kommandiittiyhtiössä on kahdenlaisia yhtiömiehiä. Kommandiittiyhtiössä on vähintään yksi vastuunalainen yhtiömies ja vähintään yksi äänetön yhtiömies, joka sijoittaa yritykseen pääomaa, muttei ole vastuussa henkilökohtaisella omaisuudellaan. Tällöin hän on päätöksenteon ulkopuolella. Vastuunalainen yhtiömies voi olla yrityksessä mukana pääomallaan, mutta myös pelkästään työpanoksellaan ja hän voi ottaa yhtiön tuotosta palkkaa tai yksityisottoa. Yhtiösopimuksessa sovitaan miten äänetön yhtiömies saa oman voittoosuutensa. Tappioista hän ei ole vastuullinen. Kommandiittiyhtiössä tilintarkastus on pakollinen. Tämä yhtiömuoto sopii esimerkiksi yrittäjälle, jonka rikas sukulainen voi sijoittaa yritykseen, mutta ei voi puuttua sen päätöksiin. (Puustinen 2004, 101–102.)

3.1.4 Osakeyhtiö (oy)

Osakeyhtiössä yhtiömiehillä on henkilökohtaiset rahat ja velat erikseen yhtiön varoista ja veloista. Osakeyhtiö sopii yritykselle, jonka toiminta on laajaa ja tuottavaa. Yhtiömiehiä osakeyhtiössä on yksi tai enemmän. Yhtiömiesten on järjestettävä joka vuosi yhtiökokous ja ennen perustamista laatia yhtiöjärjestys, pitää perustamiskoko-

us, huolehtia osakkeiden merkinnän järjestämisestä, nimetä hallitus ja tilintarkastaja. Jos osakeyhtiössä on pääomaa yli 80 000 euroa, pitää sille nimetä toimitusjohtaja. Osakeyhtiössä tilintarkastus on pakko suorittaa. Yrittäjä voi nostaa osakeyhtiöstä sekä palkkatuloja, että pääomatuloja eli osinkoja. Osingon nosto on riippuvainen viimeisen tilinpäätöksen voitosta tai edellisten tilikausien voitoista yli jääneistä jakokelpoisista pääomista. (Puustinen 2004, 102–103.)

3.1.5 Osuuskunta (osk)

Itsenäiset elinkeinoharjoittajat voivat perustaa yhteenliittymän eli osuuskunnan. Tällöin heidän voimavaransa yhdistyvät esimerkiksi markkinointia tai yhteisiä hankintoja ajatellen – yhdessä he ovat vahvempia. Osuuskunta perustettaessa tarvitaan vähintään kolme jäsentä. Yhden jäsenen vastuu ja osuus on riippuvainen hänen sijoittamastaan pääoman määrästä. Osuuskunnan yhtenä hyvänä puolena on sen joustavuus liittyttäessä tai erotessa. (Puustinen 2004, 104–105.)

3.2 Liikeidea ohjaavat lait

Liikeidea pohdittaessa tulee aloittavan yrittäjän pohtia kysymystä: ”Miten yritykseni menestyy”. Liikeidea voi olla miellyttävä palvelu tai hyvä tuote, mutta sen ei tarvitse olla mikään maailmoja syleilevä ajatus tai tuote. Useimmiten idea nousee ensimmäiseksi mieleen ja sen jälkeen vasta halu yrityksen perustamiseen. (Puustinen 2004, 42–43.)

3.2.1 Kaikkia palvelualoja koskevat säännökset, jotka koskevat päiväkotia

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011), Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yksityisistä sosiaalipalveluista (1053/2011), Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005), Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), Henkilötietolaki (523/1999), Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 3 ja 4 luvut, 33 §, Elintarvikelaki 23/2006, Laki kulu-

tustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta (75/2004), Terveysuojelulaki (763/1994), Terveysuojeluasetus (1280/1994), Pelastuslaki (379/2011). (Aluehallintovirasto 2.)

Palvelu perustuu lakiin ja asetuksiin, joiden mukaan on toimittava. Palvelun laadukkuutta ja toiminnan oikeudellisuutta valvoo kunnan nimetty toimielin ja aluehallintovirasto. Ennen toiminnan aloittamista on kaikki mahdolliset tarkastukset tehtävä ja vaadittavat luvat oltava kunnossa. Sosiaalipalvelutoimintaa tuottavan yksityisen yrityksen on tehtävä kirjallinen ilmoitus ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista tai lopettamista sille kunnalle, jossa toimintaa harjoitetaan. Kunta taas ilmoittaa tiedot eteenpäin aluehallintovirastolle, joka pitää siitä rekisteriä. Kunta liittää ilmoitukseensa lausunnon, jossa tulee ilmi se, että onko yrityksen palvelutoiminta sellaista, että se täyttää sosiaalipalvelujen valvonnasta laissa säädetyt edellytykset. (Aluehallintovirasto 1.)

Lupahakemuksessa ja ilmoituksessa mainittavat asiat liitteenä (Liite 1.)

Aluehallintovirasto ilmoittaa myös, että yrityksellä tulee olla palveluista vastaava henkilö, jonka vastuulla on se, että toiminta täyttää sille asetetut vaatimukset. Vastuuhenkilön nimi tulee ilmetä aloittamisilmoituksessa tai lupamenettelyn yhteydessä. (Aluehallintovirasto 1.)

Esimerkki yhtiösopimuksesta ja perustamisilmoituksesta liitteenä (Liite 2.)

Yksityisten sosiaalipalvelujen on perustuttava kunnan kanssa tehtyyn sopimukseen tai kunnan hallintopäätökseen sekä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 7§:n mukaisesti laadittuun palvelu-, hoito-, huolto- tai kuntoutussuunnitelmaan tai muuhun vastaavaan suunnitelmaan. (Aluehallintovirasto 2.)

Terveysuojelulain (TsL, 763/1994) mukaan yrittäjän on tehtävä ilmoitus ennen toiminnan aloittamista sen kunnan tai kuntayhtymän terveysuojeluviranomaiselle,

jonka alueella toimintaa tullaan harjoittamaan. Terveydellisiä ja hygieenisiä olosuhteita valvotaan kunnan tai kuntayhtymän terveydensuojeluviranomaisen toimesta. Oman kunnan tai kuntayhtymän terveydensuojeluviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee siitä päätöksen. (Aluehallintovirasto 2.)

Pelastusviranomaiset vastaavat siitä, että mm. paloturvallisuus on kunnossa. Palotarkastuksesta säädetään pelastuslaissa (379/2011). (Aluehallintovirasto 2.)

Ennen 1.1.2010 alueelliset ympäristökeskukset olivat ohjaavia organisaatioita tiloja ja turvallisuutta koskien. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen tehtävät siirtyivät Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen ja ympäristölupaasioiden osalta Etelä-Suomen aluehallintovirastoon eli 1.1.2010 lähtien ei ympäristökeskuksia enää ole ollut. (Lounais-Suomi – ymparisto.fi 2012.)

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen sivuilta kuitenkin löytyivät hyvät ohjeet päiväkodin pihan ja tilojen toimivuuteen ja turvallisuuteen.

Pihaa suunniteltaessa tulee ottaa huomioon, että sen maaperässä ei ole myrkyllisiä tai muuten vahingoittavia aineksia. Liikenne täytyy huomioida niin, että liikenteen melu tai epäpuhtaudet eivät häiritse toimintaa. Tietenkin turvallisuuden takia täytyy piha aidata ja portti tehdä niin, että vain aikuiset saavat sen auki helposti. Rakennuksen suunnittelussa on hyvä ottaa huomioon alueen varjoisuus, kosteus, ilman lämpötila ja vallitsevat tuulet, jotta pihalla toimiminen on mahdollisimman mukavaa ja turvallista. Pihan pintamateriaali on hyvä valita niin, ettei tule pölyhaittoja. Pihan leikkivälineiden ja niiden asennuksen tulee olla niitä koskevien standardien (SFS-EN 1176-1 - 1176-7, 1176-10, 1176-11, 1177) mukaisia. (Helsingin kaupungin Ympäristökeskus.)

Leikkivälineissä ja kalusteissa ei saa olla myrkyllisiä aineita. Rakennuksen tiloja suunniteltaessa on hyvä ja tärkeää ottaa huomioon sen puhtaanapidon helppous. Jotta tarttuvat taudit eivät helposti leviäisi, on eri ryhmien tilat erotettava toisistaan ovilla. Jos ryhmiä on enemmän kuin yksi, pitää rakennuksessa olla terveydenhoito-

/eristystilaksi soveltuva huone, jossa on vesipiste ja wc läheisyydessä. Se voi olla esim. henkilökunnan oma tila. Käyttöturvallisuudesta on ohjeistusta Suomen rakentamismääräyskokoelmassa F2. (Helsingin kaupungin Ympäristökeskus.)

Rakennuksen sisäilmaan on jaksamisen ja hyvinvoinnin takia kiinnitettävä erityistä huomiota. Riittävä ja vedoton ilmanvaihto on toteutettava Suomen rakentamismääräyskokoelman D2 mukaisesti. D2:ssa on ympäristöministeriön asetus rakennusten sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta. Lasten käyttämissä tiloissa tulee olla ainakin yksi avattava tuuletusikkuna ja vetohaittojen minimoimiseksi uloskäyntien yhteydessä tulee olla tuulikaappi tai muu tekninen ratkaisu. Tiloissa, joissa lapset toimivat, tulee olla äänieristys ja meluntorjunta suunniteltu niin, että toiminnalle voidaan luoda riittävän hyvät ääniolosuhteet ja meluttomuus esim. ”nukkumahuoneeseen.” (Helsingin kaupungin Ympäristökeskus.)

Sähköasennusten on oltava lapsille ja aikuisille turvallisia ja valaistuksen riittävää. Kullakin päivähoitoryhmällä tulee olla omat wc- ja pesutilat. Se tarkoittaa, että jokaista alkavaa kymmentä lasta kohti on 1 pesuallas + wc-istuin. Henkilökunnalla on oltava omat wc-tilat ja sosiaalitila. Lasten kuravaatteita varten tarvitaan pesu- ja kuivatustila, jossa on hyvä olla myös hiekanerotuskaivo, jotta viemäristö ei tukkeentuisi. Luonnollinen sijoitus tällaiselle tilalle on sisäänkäynnin läheisyydessä. (Helsingin kaupungin Ympäristökeskus.)

Siivouksen helpottamiseksi on pesutiloissa hyvä olla lattiakaivo. Siivousvälineille ja –aineille tulee varata erillinen lukollinen tuulettuva tila, jossa on vesipiste, lattiakaivo, kuivatuspatteri ja teline siivousvälineille. (Helsingin kaupungin Ympäristökeskus.)

Päiväkodin keittiö ei saa toimia läpikulkutilana ja siellä on oltava käsipesulle oma vesipiste. Keittiössä tulee olla myös erillinen tuulettuva siivouskaappi ja henkilökunnan toimistotarvikkeille tila. Elintarvike- ja hygieniamääräysten mukaisesti keittiön kuiva-ainearastotila ja kylmäsäilytystila tulee olla helposti valvottavissa esim. lämpötila kalusteen ulkopuolelta. Ruokailutilan lähellä on hyvä olla käsienpesuallas

saippua- automaatteineen ja paperipyyhetylineineen. (Helsingin kaupungin Ympäristökeskus.)

Mikään laki tai asetus ei kerro, minkä kokoisissa tiloissa lapsia saa hoitaa. Laki ei vaadi minimineliöitä hoitotiloille, mutta vähimmäismitoituksena voidaan pitää 6 m² lattiapinta-alaa lasta kohti yli 3- vuotiaiden lasten ryhmissä ja 8 m² 0-3-vuotiaiden ryhmissä. (Tampereen kaupunki.)

Pienpäiväkodin tilaohjelma liitteenä (Liite 3)

3.2.2 Lasten päivähoitoa koskevat lait:

Laki lasten päivähoitosta (36/1973) ja Asetus lasten päivähoitosta (239/1973).

(Aluehallintokeskus 2.)

28 §

Yksityisen päivähoiton tuottajan, joka korvausta vastaan harjoittaa lasten päivähoitotoimintaa, on tehtävä kirjallinen ilmoitus toiminnasta ennen sen aloittamista tai olennaista muuttamista lasten päivähoitosta vastaavalle 11 d §:n 1 momentissa tarkoitetulle kunnan toimielimelle. (Päivähoitolaki 22.12.2006/1330, 28§.)

11 §

Lasten päivähoitosta annetun lain (36/1973) 11 d §:n 1 momentissa tarkoitetun kunnan monijäsenisen toimielimen tulee lasten päivähoitosta annetun lain 28 §:n 1 momentissa säädetyn, päivähoiton harjoittamista koskevan ilmoituksen saatuaan välittömästi suorittaa tarkastus päivähoitopaikassa sekä huolehtia siitä, että päivähoitopaikka ja siellä annettava hoito vastaavat päivähoitolle asetettuja terveydellisiä ja muita vaatimuksia. (Päivähoitolaki 28.12.2012/1034, 11§.)

Päivähoitolaissa kerrotaan myös, että hoitopaikassa on järjestettävä lapsille tarpeellisen ravinnon saanti (Hellman-Suominen ym. 2009, 90).

Jotta toiminta olisi lain mukaista, täytyy yrittäjän hankkia yritykselle vakuutukset. On hyvä keskustella yritysvakuuttamisen asiantuntijoiden kanssa ja tarvittaessa kilpailuttaa vakuutukset. He osaavat neuvoa, mitkä vakuutukset ovat ehdottomasti han-

kittava ja mitkä suotavia hankkia. Yrittäjä on velvollinen ottamaan työntekijöilleen ja itselleen lakisääteisen tapaturmavakuutuksen. Ryhmähenkivakuutusmaksu peritään työnantajalta tapaturmavakuutuksen yhteydessä ja se on noin 0,07 % palkoista. Omaisuus on hyvä vakuuttaa eli toimitilat, koneet ja kalusto tulipalon, murto- ja vuoto-onnettomuuksien varalle. Lakisääteisiä vakuutuksia ovat myös yrittäjän (YEL) ja työntekijöiden (TyEL) eläkevakuutukset. (Lipponen ym. 2011, 36.)

3.3 Asiakkaat ja markkinat

Keskuskauppakamarin ”Yrityksen perustajan oppaassa” sanotaan, että ”*Markkinointi on lupauksen johtamista*”. Markkinoinnilla pyritään siis siihen, että ennakoidaan asiakkaan tarpeet ja tyydytetään ne niin hyvin, että syntyy luottamussuhde. Luottamussuhteen syntymiseen vaikuttavat myös resurssit eli se onko palvelu hyvää ja riittävää ja onko henkilöstö koulutettua ja oikeasti motivoituneita täyttämään lupauksensa. (Lipponen ym. 2011, 39.)

Strategialla pyritään siihen, että saadaan palvelu sopimaan henkilöstölle niin oikeanlaiseksi, että asiakas haluaa juuri tämän yrityksen palveluja ja yrittäjä pystyy sen hänelle antamaan. Tehtyä strategiaa on hyvä seurata ja tarkentaa aika ajoin. Tärkeintä on se, että sovittu strategia näkyy jokapäiväisessä työssä. (Lipponen ym. 2011, 39.)

Päivähoitolain (25.3.1983/304) 2§:ssä sanotaan: *Lasten päivähoitoa voivat saada lapset, jotka vielä eivät ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat eikä hoitoa ole muulla tavoin järjestetty, myös sitä vanhemmat lapset. Lasten päivähoito on pyrittävä järjestämään siten, että se tarjoaa lapsen hoidolle ja kasvatukselle sopivan hoitopaikan ja jatkuvan hoidon sinä vuorokauden aikana, jona sitä tarvitaan. (Päivähoitolaki 25.3.1983/304,2§.)*

Kelan sivusto kertoo, että jos lapsi on alle 3-vuotias, hänen perheensä voi hakea kotihoidontukea, mikäli hän ei ole kunnallisessa päivähoidossa. Jos lapsi on hoidossa

yksityisessä päiväkodissa, perheellä on mahdollisuus saada kotihoidontuen hoitorahaa ja hoitolisää, jonka määrä on riippuvainen perheen tuloista. Hoitorahaan eivät tulot siis vaikuta. Perhe voi saada myös kuntalisää kotikunnasta riippuen. (Kela 1.)

Lasten yksityisen hoidon tukea voi hakea perhe, jonka alle kouluikäistä lasta hoitaa yksityinen päivähoiton tuottaja. Siihen kuuluu hoitoraha, joka on riippumaton tuloista ja tulojen mukaan määräytyvä hoitolisä. Lasten yksityisen hoidon tuki maksetaan erikseen jokaisesta perheen alle kouluikäisestä lapsesta. Osallistuminen kunnan järjestämään esiopetukseen vuotta ennen koulun alkua ei estä tuen saamista. (Kela 2.)

3.4 Taloudellinen suunnittelu

Kun ollaan perustamassa uutta yritystä, täytyy yrittäjän alusta asti huolehtia, että pääoman tarve ja rahoitus ovat sopuissa. Taloudellista suunnittelua varten on olemassa kaavakkeita ja laskukaavoja, joiden avulla voidaan tutkia pääoman tarve. Kiinteiksi kuluiksi lasketaan yrittäjän oma bruttopalkka (=kokonaispalkka) + sosiaalikulut, toimitilavuokrat + sähkö ja vesi, toimistotarvikkeet, jäsenmaksut, kirjanpito ja tilintarkastusmaksut, markkinointi, vakuutukset, matkakustannukset ja rahti + kuljetukset. Muuttuviksi kuluiksi lasketaan toiminnassa tarvittavat aineet ja tarvikkeet sekä palkat + sosiaalikulut yrityksen palkkalistoilla oleville. Tuloiksi lasketaan myyntitulot. Tuloista kun vähennetään kiinteät kulut, on tuloksen oltava vähintään 0. Mieluiten +-merkkinen, jotta toiminta olisi tuottavaa. (Lipponen ym. 2011, 29.)

Kuntien hoitomaksut määräytyvät säädöksiensä mukaan. Yksityiset päiväkodit saavat itse määrätä oman hoitomaksunsa hinnan. Kun lapsi tuodaan hoitoon yksityiseen päiväkotiin, on se kalliimpaa asiakkaalle, kuin kunnallinen. Siksi yrittäjä toimiakseen tarvitsee takeen, että kunta on tukemassa perhettä, jotta nämä pystyvät ottamaan yksityiseltä puolelta hoitopaikan. Näin Laitilan kaupunki vastaa sivustoillaan asiasta:

”Yksityisen päivähoiton tuottaja voi olla yksityinen henkilö tai yhteisö, joka korvasta vastaan harjoittaa lasten päivähoitotoimintaa. Toiminnan aloittamisesta on kunnalle tehtävä ilmoitus kahden viikon kuluessa. Yksityisessä hoidossa olevat lapset, jotka ovat päivähoitolain mukaisen valintaoikeuden piirissä, ovat oikeutettuja yksi-

tyisen hoidon tukeen. Lakiin perustuvan yksityisen tuen hoitoraha on 1.3.2011 alkaen 160,64 €/kk/lapsi ja tulosidonnainen hoitolisä enintään 135,09 €/kk. Hoitoraha ja -lisä maksetaan erikseen jokaisesta lapsesta, jolla on oikeus tukeen. Laitilan kaupunki ei maksa yksityisen hoidon tuen kuntalisää.” (Laitilan kaupunki 1.)

Kelan sivusto kertoo hoitorahasta seuraavaa:

Päivähoidon tuottajalle maksetaan yksityisen hoidon tukea Suomessa asuvan alle kouluikäisen lapsen hoidon järjestämiseksi. Kela maksaa tuen aina palkatulle hoitajalle tai päivähoidon tuottajalle. Vaikka tuki maksetaan hoitajalle, tuen hakee aina hoidettavan lapsen perhe.(Kela 2.)

Laitila kuuluu kansalliseen III -tukialueeseen. Yritykset voivat saada toimitilojen rakentamiseen sekä koneiden ja laitteiden hankintaan 15 %: n investointiavustuksen.

Tuotekehityshankkeisiin tukea voi saada 35 % (asiantuntijapalveluiden osalta 50 %).

Alle 10 henkilöä työllistävät maaseudun mikroyritykset voivat saada 20 %:n investointiavustuksen rakennusten hankintaan, rakentamiseen ja vanhojen korjaamiseen sekä koneiden ja laitteiden hankintaan. Kehittämistukea voi saada 50 %. Käynnistystukena voi saada avustusta yrityksen ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän palkkaamiseen 2 vuodeksi eli 30 % ensimmäisenä vuonna ja 15 % toisena vuotena. (Laitilan kaupunki 3.)

3.5 Työntekijät

Jotta asiakkaiden ja työntekijöiden oikeusturva tulee taatuksi, tulee toiminta suunnitella varhaiskasvatuksen lakeja, määräyksiä ja sopimuksia noudattaen. Näin tulee myös laadukas varhaiskasvatus turvatuksi. Yleisiä ammattitaitovaatimuksia sosiaali- ja terveysalalla ovat asiakaslähtöisyys, palvelumyönteisyys, vuorovaikutukseen perustuva osallistuminen, moraalinen pohdinta ja pyrkiminen kestävään kehitykseen. Asiakasta on siis kohdeltava niin, ettei hänen vakaumustaan, ihmisarvoaan tai yksityisyyttään loukata. (Hellman-Suominen ym. 2009, 88.)

Päivähoitolaissa sanotaan päiväkodin henkilökunnasta seuraavasti:

6 § (21.8.1992/806)

Päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen (804/92) 4 tai 5 §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus, enintään seitsemää kokopäi-

vähoidossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. Enintään neljää alle kolmi-vuotiasta lasta kohden tulee päiväkodissa hoito- ja kasvatustehtävissä samoin olla vähintään yksi henkilö, jolla on edellä säädetty ammatillinen kelpoisuus.

Päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on 1 momentissa mainittu ammatillinen kelpoisuus enintään 13 osapäivähoidossa ole-vaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.

Jos päiväkodissa on yksi tai useampia erityisen hoidon ja kasvatuksen tarpeessa ole-via lapsia, on tämä otettava huomioon hoidettavien lasten lukumäärässä tai hoito- ja kasvatustehtävään osallistuvien henkilöitten lukumäärässä, jollei päiväkodissa ole tällaista lasta varten erityistä avustajaa

Päiväkodissa tulee vähintään joka kolmannella hoito- ja kasvatustehtävissä toimival-la olla sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuk-sen 4 §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus ja muilla hoito- ja kasvatustehtävissä toimivilla 5 §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus.

Kunta voi poiketa 1 ja 2 momentissa säädetystä suhdeluvusta, jos lasten keskimää-räiset hoitopäivät ovat jatkuvasti huomattavasti vähäisemmät kuin toimintapäivät. Poikkeaminen voi tapahtua siten, ettei lapsia ole jatkuvasti yhtäaikaisesti hoidossa enempää kuin kokonaissuhdeluku edellyttää. (Päivähoitolaki 21.8.1992/806,6§.)

Laissa yksityisten sosiaalipalveluiden valvonnasta (603/1996) säädetään:

3 §

Yksityisiä sosiaalipalveluja antavan toimintayksikön tulee olla terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle, kasvatukselle ja muulle huolenpi-dolle sopiva. Henkilöstön lukumäärän tulee olla riittävä palvelujen tarpeeseen ja hoidettavien lukumäärään nähden.

Toimintayksikössä tulee olla riittävät ja asianmukaiset toimitilat ja toimintavälineet sekä toiminnan edellyttämä henkilöstö. Henkilöstön on täytettävä samat kelpoisuudet kuin mitä kunnan tai kuntayhtymän sosiaalihuollon ammatilliselta henkilöstöltä vas-taavissa tehtävissä vaaditaan. Siltä osin kuin tätä lakia sovelletaan perhehoitoon, perhekodin henkilöstön on täytettävä sosiaalihuoltolain 26 a §:n 2 momentissa sää-detty kelpoisuus (Laki yksityisten sosiaalipalveluiden valvonnasta 603/1996, 3§.)

8 §

Tähän lakiin perustuvan toiminnan yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu asianomaiselle ministeriölle.

Tässä laissa tarkoitettujen palvelujen valvonta kuuluu asianomaiselle lääninhallituk-selle sekä sille kunnalle, jossa palveluja annetaan. Kunnassa valvontaviranomaisena toimii sosiaalihuollosta vastaava toimielin tai sen määräämä viranhaltija (Laki yksi-tyisten sosiaalipalveluiden valvonnasta 603/1996, 8§.)

Voimaan astui 1.8.2005 laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005) ja sitä määrittelevä asetus (608/2005). Niissä kerrotaan, että lastentarhanopettajaksi kelpoisella on vähintään kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, johon sisältyy lastentarhanopettajan koulutus tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, johon sisältyy vähintään 60 opintopisteen laajuiset varhaiskasvatuksen tai sosiaalipedagogiikan opinnot. (Laki N:o 272 sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. Valtioneuvoston asetus N:o 608 sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 1.8.2005.)

Työehtosopimus yksityisellä sosiaalipalvelualalla on yleissitova. Sitä noudatetaan sosiaalialan palveluyksiköissä työskenteleviin työntekijöihin. Näihin sosiaalipalveluihin lasketaan mm. vanhusten ja vammaisten palvelutalot, päiväkodit, ensi- ja turvakodit, kotipalvelut ja päihdehuolto. (Jyty 2012.)

Henkilöstöstrategian linjaukset on tehtävä alusta asti selviksi. Niissä määritellään henkilöstövoimavaroja koskevat rakenteelliset ja määrälliset ja osaamiseen liittyvät tavoitteet. ”Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty”-sanonta on hyvin paikkaansa pitävä. Jotta henkilökunta voi hyvin ja on innostunut työstään, on varattava kunnolla aikaa suunnitteluun ja keskusteluun toimintaa koskevista tavoitteista, arvoista ja unelmista. (Kokljuschkin 2001. 44.)

Informaatio-ohjaus on tiedon jakamista ja eteenpäin viemistä. Sillä pyritään turvaamaan työntekijöiden uuden tiedon saanti ja osaamisen kehittyminen. Lasten päivähoidossa keskeisiä ohjaavia tahoja ovat eduskunnan ja valtioneuvoston rinnalla sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus (Stakes), joka nykyisin on nimeltään THL eli Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, sekä lääninhallitukset. Jokaisella hallintokunnalla on oma roolinsa ja painopisteensä. (Alila & Ruokolainen 2004.)

Jotta päiväkotit voi hyvin, tulee henkilöstönkin voida yksilötasolla ja yhteisönä hyvin. Vaikka ammattikasvattajat olisivat osaavia ja taitavia, se ei yksinään riitä siihen, että

päiväkoti tuottaisi laadukasta varhaiskasvatusta. Tärkeä pointti on saada henkilökunta innostumaan ja motivoitumaan työssään ja tähän päästään monipuolisilla positiivisilla tunnekokemuksilla eli tuntemalla ammattiylpeyttä, uskollisuutta ja päiväkotisidonnaisuutta. Kaikkien on oltava kehittämässä päiväkotia, kannustettava ja tuettava toinen toistaan. Aina on hyvä muistaa pitää yllä avointa ja rehellistä ilmapiiriä. (Kokljuschkin 2001, 33–35.)

Jos ihminen kokee kehittyvänsä koko ajan työssään ja olevansa hyödyksi toisille, on se palkitsevaa ja onnelliseksi tekevä asia. Jotta itse voi hyvin, on tärkeää olla arvokas myös toisille ihmisille. Eli ihmisenä ja ammattilaisena kehittymisen ehtona on jakaa hyvät kasvun synnyttämät asiat toisten kanssa. (Kokljuschkin 2001, 18.)

4 PÄIVÄKOTI ”LEMMIKKI”

4.1 Visio omasta päiväkodista

Toiminta-ajatus lähtee asiakkaan tarpeesta eli lisähoitopaikkoja kaivataan kunnassa. Ajatus yrityksen perustamiseen lähtee myös siitä, että suvussa on useita henkilöitä, jotka voivat antaa työpanoksensa yritykselle. Yhtiömiehet ovat lähisukulaisia ja jokaisella heistä on oma vahvuusalueensa. Kirjanpitäjäkin löytyy suvusta ja jos toiminnan yhdeksi ”elämukseksi” tulee ”mummu”-toiminta tai ”vanhus + lapsi”-toiminta, suvusta löytyy entinen perhepäivähoitaja, joka varmasti haluaa tulla vapaaehtoisena toimintaan mukaan perinneleikkejä opettamaan ja kertomaan vanhoista ajoista. Tämän yrityksen yhteydessä voidaan pohtia myös sitä, mikä on sen alueellinen (yhteiskunnallinen) vaikutus, kun luodaan uusia hoitopaikkavaihtoehtoja lapsille. Onhan se perheelle hieno asia, jos on vaihtoehtoja valita omalle lapselle sopiva hoitopaikka.

Tärkeimpänä ohjenuorana yrityksen toiminnalle on se, että yhdessä vanhempien kanssa luodaan lapselle mahdollisimman hyvä ja läpi elämän kantava turvallinen lapsuus. Tiloihin ja toiminnan turvallisuudelle on olemassa tarkat kriteerit. Laki lasten

päivähoidosta ja siihen liittyvät asetukset määrittelevät raamit toiminnalle ja yhtiömiehet yhdessä suunnittelevat sosiaalipedagogiikkaan ja seikkailukasvatukseen liittyvän toiminnan suunnan unohtamatta kasvatuskumppanuutta varhaiskasvatussuunnitelmastaan. Päivähoidon yleisiä kasvatustavoitteita ovat lapsen fyysisen, sosiaalisen ja tunne-elämän edistäminen. Päivähoito tukee siis lapsen esteettistä, älyllistä, eettistä ja uskonnollista kasvatusta kunnioittaen lapsen perheen vakaumusta. Yhteistyössä kotien kanssa edistämme lapsen persoonallista ja tasapainoista kehitystä kasvatuskumppanuuden periaatteita noudattaen.

Keskeisenä tavoitteena päiväkodin työskentelyssä on hyvinvoiva lapsi, joka tarvitsee aikuisia ihmisiä ja vuorovaikutuksellisen ympäristön pärjätäkseen elämässä. Tärkeä arvo on tasapuolinen kohtelu kaikkien lasten kesken, olkoon hänen uskontonsa tai rotunsa tai taustansa minkälainen tahansa. Uskon, että sosiaalipedagogisin ja kasvatuskumppanuuden keinoin luomme tällaisen ympäristön lapselle päiväkodin maailmassa.

Sosiaalipedagogiikassa yksilö nähdään osana ympäristöään ja ympäristöön vaikuttamalla voidaan auttaa ja tukea yksilöä. Sekä sosiaalipedagogiikassa että kasvatuskumppanuudessa tarvitaan dialogisuutta eli tasavertaista vuorovaikutusta, kun luodaan luottamuksellisia suhteita.

Sosiaalipedagogiikka korostaa sitä, että asiakkaan arjessa rinnalla kulkien (riittävän pitkään) ja voimaannuttamalla saadaan hänet löytämään itsestään kyvyt ja taidot selvitä elämästään niin hyvin kuin mahdollista. Kun sosiaalipedagogiikka otetaan jokapäiväiseen käyttöön varhaiskasvatuksessa vahvistamalla lapsen osallisuutta pedagogisin keinoin, luodaan hyvä pohja hänen tulevalle elämälleen. Sosiaalipedagogiikka on tarpeellista, koska se ottaa huomioon yksilön kokonaisuutena ympäristössään - osallisena lähiympäristössään ja yhteiskunnassa yleensä. Sosiaalipedagoginen työ tapahtuu ihmisten arjessa, kuten päiväkodissa, ja se turvaa yksilön persoonallisuuden ja persoonallisen kasvun ja yhteiskuntaan kiinnittymisen.

Sosiaalipedagogiikan toiminnallisia menetelmiä eli esim. luovaa toimintaa, kuvataidetta ja musiikkiliikuntaa hyväksi käyttäen voidaan tukea lapsen kasvua tasapainoiseksi aikuiseksi.

Sosiaalipedagogiikalla pyritään ehkäisemään syrjäytymistä ja muuta huonosuaisuutta. Kun syrjäytymisen ehkäisyyn kiinnitetään jo päiväkodissa huomiota, eivät ongelmat pääse kasvamaan liian suuriksi. On hyvä yhdessä ympäristön eli vanhempien ja muiden sidosryhmien kanssa keskustella lapsen arjen asioista ja sopia miten lapsen asioissa toimitaan. Kasvattajien on osattava luottaa omaan ihmistunte mukseensa puuttuakseen lapsen murheisiin tarvittaessa.

Sosiaalipedagogiseen työhön kuuluu koko ihmisen elämänsä ”vauvasta vaariin”. Tästä ajattelutavasta ja työstä on hyötyä syrjäytyneille, syrjäytymisvaarassa oleville ja ihan kaikille, joiden syrjäytymistä voidaan erilaisin keinoin estää jo ennen kuin sitä on edes tiedostettu. Tähän päästään yhdessä tekemällä, tasapuolisuudella ja kaikkia osapuolia kuuntelemalla.

Meidän sosiaalialan työntekijöiden pitää löytää ne keinot, joilla kenties kadoksissa olleet vahvuudet ihmisessä löydetään. Yleensä se tapahtuu refleктоimalla eli heijastamalla ja pohtimalla. Joillekin se on jokin toiminnallinen, kuten musiikkiin, kuvataiteisiin, draamaan tai luovaan toimintaan liittyvä keino ja joillekin se on kanssaeläminen, keskustelu tai läsnäolo. On se mikä tahansa menetelmä tai keino, siinä on oltava dialogisuus eli vuorovaikutuksellinen suhde, jossa osapuolet vaikuttavat toisiinsa ja edistävät toisissaan muutosta. Eli ”kasvatettava” kasvattaa myös kasvattajaa. Työntekijöiden ja kasvattajien tulee siis havainnoida lasta, perhettä, lähi-ihmisiä ja hänen ympäristöään, jotta kaikki voivat olla yhdessä pyrkimässä tavoitteisiin. Tärkeää on luottamuksen saavuttaminen ja tasavertaisuus suhteessa, jotta se toimisi kehittävästi.

Luotettavuus ja kuuntelemisen taito (myös ruumiin kielen kuuntelu) ovat ensiarvoisen tärkeää varhaiskasvatuksen henkilöstölle, jotta lapsi voi purkaa pahaa oloaan ja pikkuhiljaa virikkeellisessä ympäristössä huomata oman tärkeytensä ja paikkansa yhteiskunnassa.

Juha Hämäläinen kirjassaan *Johdatus sosiaalipedagogiikkaan* kertoi hyvin sen, mitä pedagogiikan suhde sosiaalipedagogiikassa merkitsee eli se on ”*inhimillistä kasvua tietoisesti rakentava vuorovaikutussuhde. Se on parhaimmillaan, kun siinä toteutuvat dialogisuus ja yhdessä kasvaminen.*”

Saksalaisen Buchkremerin mukaan hyvä ohjenuora sosiaalipedagogiassa on: ”*Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille.* Tämä tietenkin pätee muutenkin elämässä. Kun kasvattajat analysoivat tekemisiään ja ottavat kanssaihmiset huomioon ja oppivat erehdyksistään, on varmasti tuloksena kehittymistä hyvään suuntaan.

Tavoitteena on luoda toimiva työyhteisö, hyvä ja laadukas palvelu. Lisämausteena ideologiaan ja innostajana on hyvä lisätä seikkailukasvatuksen keinoja. Nykypäivänä monet aikuiset haluavat suojella lapsiaan välillä vähän liikaakin. Luonto leikkipaikkana ei ole enää itsestäänselvyys eivätkä kaikki ole koskaan edes kiivenneet puuhun. Lapsia tulisi kannustaa seikkailuihin ja heidän pitäisi saada toteuttaa itseään ilman liiallisia rajoitteita. Pieniltä mustelmilta ja kolhuilta ei kukaan kuitenkaan elämästään selviä. Meidän kasvattajien tulisikin aina muistaa Mikael Kokljuschkinin viisaat sanat kirjassaan ”*Seikkailuun!*”: ”*Keskeistä seikkailussa ei ole toiminnan tuloksellisuutta vaan yrittäminen*”. Vaikka lapsi epäonnistuisi tehtävässään, hän saa siitä mielihyvää, jos hän on tosissaan yrittänyt.

Kuten Kokljuschkin kirjassaan ”*Seikkailuun*” sanoo: ”*Mikäli haluat tietää, mitä seikkailu on, kysy lapsilta, mutta ennen kuin heitä on opetettu liikaa*”. Hän on siinä kyllä oikeassa, että monesti aikuisten opetukset vievät lapselta luovuutta ja siihen pitää kiinnittää huomiota, että emme tukahduta tiukoilla säännöillä niitä kokonaan, vaan annamme lapsen olla lapsi niin kauan, kuin mahdollista.

Houkuttelevuutta päiväkodille saadaan seikkailukasvatuksella. Se voi tapahtua päiväkodissa aivan yhtä helposti ja mukavasti kuin muuallakin. Jos seikkailukasvatusta käytetään varhaiskasvatuksessa, sillä voidaan tukea lapsen tiedollista, motorista ja sosiaalista taitoa ja hänen persoonallisuutensa kehittymistä. Tämän toiminnan avulla ja ohessa voidaan kehittää lapsen matemaattisia, kielellisiä ja luonnontieteellisiä tie-

toja ja taitoja. Seikkailupedagogiikan tarkoitus on siis luoda elämyksiä lapselle ja niiden kautta hän oppi hahmottamaan omaa elämäänsä.

Seikkailukasvatuksessa korostetaan sosiaalisten näkökohtien huomioonottamista eli yhdessä tekemistä, kokemista ja päätöksien pohtimista. Yhdessä tekemällä jokainen voi peilata tekemistään ja kehitystään ja oppia toisten avulla uusia innostavia asioita.

Seikkailukasvatusta voidaan toteuttaa hyvinkin erilaisin keinoin. Toteuttamistapoina voivat olla esimerkiksi fyysiset harjoitukset, erilaiset leikit, ”mielikuvamatkat”, erilaiset haasteet, seikkailut luonnossa jne. Ryhmälle voidaan antaa myös jokin ”ongelma” tai tehtävä ratkaistavaksi. Luonnossa voidaan yhdessä tehdä niin sanottua ”maataidetta”, jonka aineksina käytetään erilaisia luonnonmateriaaleja.

Aina pitää muistaa sovittaa toiminta kohderyhmälle soveltuvaksi. Melko pienetkin lapset voivat saada kokemuksia esimerkiksi kiipeilystä, mutta silloin vuoren sijasta valloitetaan iso kivi. Erilaiset sosiaalistamisleikit ovat hyvänä apuna kun ryhmän jäsenet tutustuvat toisiinsa.

4.2 Matkalla kohti visiota

Sosiaalipedagogiikassa ja seikkailukasvatuksessa on paljon hyviä harjoitteita ja toiminnallisia ja kehittäviä tuokioita. Niitä käyttämällä pääsemme tavoitteeseemme eli luomme lapselle antoisan ja turvallisen arjen.

Myönteisen palautteenantamisen ja -saamisen harjoittelua voidaan harjoitella ”kehujonolla”. Siinä yksi ryhmäläinen istuu selkä muihin jäseniin päin. Muut menevät vuorotellen jonona kuiskaamaan jotakin positiivista tälle yhdelle. Kuiskaaja palaa aina jonon loppuun ja jono kulkee nopeasti. (Hyppönen & Linnossuo 2006, 64.)

Yksi tällainen harjoitus voi olla lapsilla esimerkiksi ”Luontotunteet”- kokemus. Siinä ilmaistaan tunteita tanssin avulla ja saadaan mielihyvää liikkeestä. Musiikkina voi olla esimerkiksi Gustav Holstin Venus (The Bringer of Peace). Musiikin aikana ryh-

mäläiset tanssivat erilaisina luonnonilmiöinä: tuulena, ukkosena, myrskynä, tulena, maana ja auringonpaisteena. (Hyppönen & Linnossuo 2006, 39.) Lapsi osaa tällöin tunnistaa omia tunteuksiaan ja tulevaisuutta ajatellen hän oppii hallitsemaan tunteitaan ja reaktioitaan.

Sosiaalipedagoginen harjoitus voidaan toteuttaa päiväkodissa esimerkiksi ”Peili-improt”-tuokiona, jossa tavoitteena on keskittyminen, tutustuminen kanssaihmissen kehon kieleen, toisen ihmisen läheisyyteen tottuminen ja vuorovaikutus. Se toteutetaan niin, että valitaan parit. Toisen tehtävänä on olla peili ja toinen on peilaaja. Peilaaja tekee aktiivisesti erilaisia liikkeitä ja peili liikkuu kuten peilaaja. Pyritään rauhalliseen ja mahdollisimman eheään suoritukseen. Taustalla voi soida rauhallinen musiikki ja tehtävän aikana ei puhuta. Hetkisen jälkeen vaihdetaan paria. (Hyppönen & Linnossuo 2006, 48.)

Intohimosalaatti-kirjassa on monia hyviä ideoita sosiaalipedagogisiin harjoituksiin. Ryhmytymiseen ja koskettamisen harjoitteluun päästään ”Taikamatolla”. Siinä lapset voivat asettautua esim. isolle matolle niin, että kaikki hyvin mahtuvat. Aikuinen voi lukea tarinaa, jossa kaikki matkustavat taikamatolla. Tarinan aikana jokainen voi ”katsella ohikiitäviä maisemia”(mielikuvissaan). Kun matto tarinan mukaan on 10 metrin korkeudessa, se pysähtyy, eikä jatka ennen kuin se on käännetty nurinpäin. Kääntämisen aikana kukaan ei saa poistua matolta. Tarvitaan siis yhteistyötä ja kiinni pitämistä toisista, jotta tehtävä onnistuisi. (Hyppönen & Linnossuo 2006, 36.)

Tutustumis- ja sosiaalistamisleikkinä voisi toimia vaikkapa ”sokean kuljetus”, jota leikitään pareittain. Toisen silmät sidotaan ja ”näkevä” taluttaa ja pitää huolta toisesta kaikin tavoin. Tällöin saavutetaan toisen luottamus ja leikkijät tutustuvat samalla toisiinsa. Luonnossa voidaan toteuttaa monia erilaisia seikkailuja, taide-elämyksistä melko vaativiin fyysisiin ponnisteluihin. Myös erilaiset ja eripituiset leirit ja retket luonnossa ovat innostavia. Ohjaajan on oltava ennakkoluuloton, mielikuvitusrikas ja avoin uusille ajatuksille.

Metsämörri – seikkailu on tarkoitettu 1-12-vuotiaille ja se on Suomen Ladun luoma luonnon tietoutta lisäävää toimintaa. Toiminnassa lapset oppivat viihtymään luonnossa omien kokemusten, elämysten ja aistien kautta. Vuodenaikojen vaihtelua luonnossa seurataan leikkien, laulujen ja satujen avulla. Seikkailukasvatusta parhaimmillaan. (Suomen latu 2013.)

Siinä alle kolmevuotiaat ”Metsänuppuiset” yhdessä aikuisen kanssa ihmettelevät luontoa, 3-4 -vuotiaat ”Metsämyttyset” liikkuvat ja leikkivät pienessä ryhmässä yhdessä toisten lasten ja aikuisten kanssa, 5-8 -vuotiaat ”Metsämörriit” ovat jo kokeneempia ja he seikkailevat ja tutustuvat luonnon ihmeisiin. Yli 7-vuotiaat harjoittelevat jo retkeilytoimintaa. Metsämörri-toiminta voi olla osa varhaiskasvatusta. Suomen Latu järjestää ohjaajakoulutusta siihen. (Suomen latu 2013.)

Länsi-Suomi - lehdessä oli kirjoitus 18.5.2012 vanhan ajan leikeistä. Siinä kerrottiin, miten perinteiset leikit ovat vähentyneet ja televisio ja tietokone ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että lasten mielenkiinto on siirtynyt pois perinteisistä leikeistä. Projektissa oli pohdittu, että niiden oppimiseksi lapsille järjestetään perinneleikkipäiviä. (Heinonen 2012, 6.) Siitä sain ajatuksen, että ”lapsi + vanhus”-toiminnalla voidaan elvyttää tällaisia leikkejä ja muitakin vanhoja perinteisiä tapoja. Tarinoiden ja omien lapsuusaikaisten tapahtumien muistelulla ja leikkien opettelulla voi ikäihminen tuoda lapsille paljon elämyksiä ja saada itselleenkin päiviin iloa. Kaikilla lapsilla ei ole isovanhempia lähellä asuessa ja olemassa lapsen elämässä. Vapaaehtoinen ”mummo” voi tuoda lämmintä syliä ja ihania tarinoita sellaisille lapsille. Hänellä on aikaa pelailta erilaisia pelejä lasten kanssa ja siinä samalla kertoa leikeistä ennen vanhaan.

4.3 Liikeidea

”Lemmikki” on pienpäiväkoti. ”Lemmikki”- nimi tulee suosikkikukasta ja siitä kerrotaan Luontoportin sivustoilla seuraavaa: *”Kauniit lemmikit ovat suosituimpia kukkia vertauskuvissa ja tarinoissa. Lemmikkien, ”lemmenkukkien” viaton taivaansininen kukka on monissa kulttuureissa ollut ensisijaisia rakkauden viestin kantajia. Mo-*

net keskieurooppalaiset kutsuvat lemmikkejään omilla kielellään nimellä 'älä unohda minua' – tätä rakastavaisten toivetta pienet, mutta viehättävät kukat sopivatkin hyvin ilmaisemaan.” (Luontoportti 2012.)

Sanan lemmikki voi tietenkin ajatella myös eläinystäväksi, mutta tässä yhteydessä tuo kukka ”Rakkauden viestin kantaja” on oikein sopiva ajatus. Toivottavasti lapset saavat päiväkodista sellaista hyvää oloa, että he voivat olla loppuelämänsä tuollaisen hyvän viestin viejiä.

Päiväkodin yritysmuoto tulee olemaan avoin yhtiö ja se kuuluu hyvinvointipalveluihin (Social Services). Yhtiömiehiä yhtiössä tulee olemaan 3. Jokaisella yhtiömiehellä on taustanaan varhaiskasvatuksen alaan liittyvä koulutus. Kaikki ovat kiinnostuneita toimimaan lasten kanssa. Yritystä voidaan nimittää myös osaamisyritykseksi eli oma osaaminen on muutettu yritykseksi ja kaupallistettu. Jokainen osakas on kiinnostunut askartelusta, laulamisesta ja musiikista. Jokaisella on myös kokemusta omista tai hoitolapsista.

Koska yhtiömiehet ovat lähisukulaisia keskenään, voidaan yritystä nimittää myös perheyritykseksi, jolloin siinä kietoutuvat yhteen perhe, liiketoiminta ja omistus.

Yritys tulee toimimaan Laitilan kaupungin alueella vuokratiloissa (tai myöhemmin yhtiömiesten omistamassa rakennuksessa). Kartoitus sopivista tiloista käydään paikallisten kiinteistövälittäjien ja kunnan rakennuksista vastuussa olevien toimihenkilöiden kanssa.

4.4 Asiakkaat ja markkinat

Yrityksen myymä palvelu kuuluu sosiaalipalvelujen piiriin. Pääasiakas on alle kouluikäinen lapsi ja hänen perheensä. Tarjoamme lapselle mahdollisimman turvallisen, virikkeellisen ja sosiaalipedagogiikan ja kasvatuskumppanuuden periaatteita noudattavan hoidon/kasvatuksen eli toiminta on asiakas- ja lapsilähtöistä. Piristystä päivään

ja uusia kokemuksia tuomme seikkailukasvatuksella. Vapaaehtoinen ”mummo”-toiminnan eläkeläinen on varmaan lapsille luksusta ja elämään uutta tuova piristys.

”Lemmikki” on pieni päiväkotiki, jossa jo aamulla lapsi tullessaan saa tuntea olevansa tervetullut ja vanhemmat näkevät, että heitä arvostetaan. Eli ei kysellä pelkästään lapsen kuulumisia, vaan aamu- ja iltapäivän tuonti- ja noutohetkissä ollaan kiinnostuneita myös vanhempien voinnista ja elämästä muistaen kuitenkin sen, että jokainen kertoo itsestään ja elämästään juuri sen verran kuin haluaa. Ei kuitenkaan saa liikaa kysellä, vaan on oltava dialoginen ja ”tuntosarvet pystyssä”, sillä koko perheen hyvinvointi heijastuu lapsen hyvinvointiin.

Päiväkodin markkinoinnissa on hyvä etukäteen tehdä esite, jossa on kerrottu ideologiasta ja visiosta. Asiakas kiinnittää myös huomiota palvelun näkyviin elementteihin, kuten yrityksen tiloihin, välineisiin, henkilökunnan ”miellyttävyyteen”, materiaaleihin ja esitteisiin yms. eli ne on tehtävä houkutteleviksi.

Lapsiryhmän koko/henkilökunta/tilat tulevat olemaan lakien ja asetusten mukaiset. Lapsen kannalta olisi tietenkin ihanteellista, että ryhmä olisi pienempi, kuin lain sallima määrä. Jotta toiminta olisi yritykselle tuottavaa, lasten lukumäärä on tilat ja henkilökunta huomioon ottaen maksimaalinen.

Kun lastentarhanopettajia on 3, lapsia tulee olemaan päivittäin maksimissaan 21. Jos lapsista osa on alle 3-vuotiaita, on lasten lukumäärä pienempi päivittäin. Päivähoidossa yleensä eletään kausittain syksystä syksyyn eli keväisin tarkistetaan hoitolapsien määrä ja arvioidaan onko tarpeeksi tulossa lapsia syksyllä vai tarvitseeko markkinoida toimintaa enemmän tai onko tulossa liikaakin henkilökunta ja tilat huomioiden.

Yhtiömies 1 on käynyt laadunhallintaa koskevan koulutuksen (SHQS), jonka antamien ohjeiden ja kurssin mukana tulleen ohjeistuksen avulla on hyvä seurata aika ajoin (esim. 2 krt/vuosi) onko kaikkeen tarvittavaan laatua koskevaan muistettu kiinnittää huomiota. Tärkeitä mietittäviä asioita ovat mm. arvot ja tavoitteet, johtamisjärjestelmä, henkilöstövoimavarat, tilat, laitteet ja tarvikkeet, palveluprosessit sekä ar-

viointi ja kehittäminen. Omavalvonnan on oltava ajan tasalla ja kunnan valvova toimielin tarkastaa, että asiakkaan palvelut ovat asianmukaiset. Tärkeimpiä arvoja toiminnassa ovat asiakaslähtöisyys, tasa-arvoisuus ja tasapuolisuus, luottamuksellisuus ja kunnioitus ja arvostava kohtelu kaikkia osapuolia kohtaan. Tärkeitä arvoja pohdittaessa pitää miettiä, mitä ne käytännössä meillä tarkoittavat ja miten ne näkyvät arkipäivässä.

Koska yhtiömiehet toimivat myös henkilöstönä (3 lastentarhanopettajaa), on jo suunnitteluvaiheessa kaikkien hyvä perehtyä yritysmaailman ”kiemuroihin” ja työjako on tehtävä selväksi. Esim. kenen vastuulla ovat 0-2-vuotiaat, kenen 3-4-vuotiaat ja kenen 5-6-vuotiaat tai onko joka ryhmässä kaikenikäisiä ja tarvittaessa erotetaan vaikka 5-vuotiaat askartelemaan jonkun lastentarhanopettajan johdolla johonkin erilliseen huoneeseen. Asiat täytyy sopia etukäteen, jottei toiminnan alettua tule riitoja ja epäselvyyksiä. Jokainen henkilöstöön kuuluva on kiinnostunut askartelusta, laulamisesta, liikunnasta ja satujen lukemisesta yhtä paljon, joten jokainen tekee niitä kaikkea.

Kun toimitilat ovat selvillä, tehdään omat nettisivut. Pyydetään myös, että lehteen tehdään ”juttu” päiväkodista. Ennen päiväkodin valmistumista on jokaisen yhtiömiehen hyvä antaa itsestään mahdollisimman luotettava ja mukava kuva eli olla oma itsensä erilaisissa lapsiin liittyvissä tapahtumissa esim. paikallisen Mannerheimin lastensuojeluliiton vanhempainilloissa. Hyvä maine on aina edustava käyntikortti. Nettisivut perustetaan heti, kun aloituspäivämäärä on selvillä ja ne tehdään houkutteleviksi kuvia yms. käyttäen. Omille nettisivuille on hyvä kertoa hoitomaksun suuruudesta ja siitä, ”mitä sillä saa”. Avoimuus ja luotettavuus asiakkaita kohtaan ovat hyvää mainosta.

4.5 Taloudellinen suunnittelu

Vertikal Oy on tehnyt tutkimusta, kuinka paljon päivähoidon menot lasta kohden vuodessa ovat. Laskelmassa on kokonaismenot minimissään. Menoihin lasketaan henkilöstömenot, esimiehen palkka, ruokamenot, vuokrat, siivous ja muita menoja, joihin lasketaan 5 % kokonaissummasta. (Pokki 2012, 4.)

Alla olevat talousarvioluvut ovat arviolukuja, jotka perustuvat Laitilan kaupungin päivähoiton tilinpäätökseen 2012 ja Vertikal Oy:n tekemään Laitilan päivähoitoa koskevaan selvitykseen. Näin saadaan lasketuksi paljonko myyntituloja on vähimmillään oltava ilman taloudellista voittoa.

Taulukko 1. Päiväkodin talousarvio ensimmäisenä toimintavuotena (Pokki 2012.)

	Yli 3- vuotiaat	Alle 3- vuotiaat
Henkilöstömenot	105000 €/v.	183750 €/v.
Ruoka-/ravitsemuspalvelut	25200 €/v.	25200 €/v.
Vuokra	25200 €/v.	25200 €/v.
Muut menot (aineet, tarvikkeet, vakuutukset yms.) 5% kokonaissummasta	8442 €/v.	12390 €/v.
Menot:	163842 €/vuosi	246540 €/vuosi
Myyntitulot = hoitomaksut + kunnan tuki + Kelan tuki	163842 €/vuosi	246540 €/vuosi
Tilikauden tulos	0	0

Talousarvio on kuvitteellinen ja se on laskettu niin, että tilikauden tulos olisi nolla. Tällöin saadaan lasketuksi tarvittavat myyntitulot. Arviomaksuksi pitäisi saada 1067 €/ lapsi/ kk, jos kaikki olisivat alle 3- vuotiaita eli heitä olisi tällöin 12. Jos lapset

kaikki olisivat yli 3-vuotiaita, voisi heitä olla 21 ja tällöin maksuksi tulisi 710 €/lapsi/kk.

Kun lasketaan yhteen kaikki mahdolliset tuet eli yksityisen hoidon tuki ja mahdollinen tulosidonnainen hoitolisä, jotka Kela maksaa suoraan hoitopaikalle, saadaan n.295 € ja alle 3- vuotiailla kotihoidontuki (joka maksetaan perheelle) toisi summaan vielä n.336 € + muista perheen alle 3- vuotiaista lapsista kustakin 100 € ja yli 3- vuotiaista 64 € (jos perheessä on myös alle 3-vuotiaita). Yksi lapsi ei voi saada kumpaa-kin tukea, mutta jos perheessä on enemmän sisaruksia yksityisessä päiväkodissa, voidaan Kelan laskurilla saada selville, mitä tukea kullekin lapselle kannattaa hakea.

Lapset päiväkodissa tulevat olemaan 0-6-vuotiaita eli hinnan pitää olla eri alle 3-vuotiailla ja yli 3-vuotiailla. Jos kunta on myötämielinen ja maksaa ylimääräistä eli esim. 400 €/lapsi/kk, voisi alle 3-vuotiaitten hoitomaksu olla esim. 667 € (kun hoitomaksu maksetaan yleensä 11 kuukaudelta) ja yli 3-vuotiaitten hoitomaksu voisi olla 310 €.

Kun lapsi tuodaan hoitoon yksityiseen päiväkotiin, on se kalliimpaa asiakkaalle, kuin kunnallinen. Siksi yrittäjä toimiakseen tarvitsee takeen, että kunta on tukemassa päiväkotiä ja perhettä, jotta nämä pystyvät ottamaan yksityiseltä puolelta hoitopaikan. Yksityinen päiväkoti määrittelee itse hoitomaksunsa. Vanhemmat voivat hakea yksityisen hoidon tukea ja alle 3- vuotiaille lapsille kotihoidontukea yksityisen hoidon järjestämiseen Kansaneläkelaitokselta (Kelalta). Kuntalisää he saavat, mikäli oma kunta niin on taloutta suunnitellessaan päättänyt. Ennen suunnitelmien etenemistä täytyy siis kääntyä kunnan johtavien toimihenkilöiden ja tarvittaessa poliitikkojen puoleen ja kertoa hyvästä liikeideasta ja saada heidän tukensa.

Myös tuki yrityksen perustamiseen pitää selvittää. Esimerkiksi seuraavilta sivuilta löytyy neuvoa: <http://www.tekes.fi>, <http://www.te-keskus.fi>. Oman kunnan yrityshautomon kautta voi kysyä starttitukea. Tällöin voidaan käyttää Ely-keskuksen ProStart -yritysidean arviointi- ja kehittämisohjelmaa. Uuden yrityksen toimitila-, rahoit-

tus- ja esim. alihankintakysymyksiin saa apua elinkeinoasiamieheltä. (Laitilan kaupunki 2.)

Tarkoitus olisi hankkia hyvät vuokratuomittilat turvallisine pihoineen. Yrityksen perustamisvaiheessa tarvitaan ulkopuolista taloudellista tukea (startti – tai yrityslainaa), jotta voidaan tarvittavat kalusteet, materiaalit ja muut työssä tarvittavat tarvikkeet hankkia. Niiden hinta-arvio on 30000–40000 €. Kun tilat, tarkastukset ja vaadittavat luvat on hankittu, voidaan siirtyä sisustamiseen ja päiväkodin markkinoimiseen mahdollisille asiakkaille.

Kun kaikki luvat toiminnalle ovat selvät ja hyväksytyt, tarvittavat vakuutukset hankittu ja toiminnan aloituspäivämäärä on tiedossa, paikallislehdet pyydetään haastattelemaan ja samalla mainostamaan yritystä. Toki siihen mennessä oman kunnan sosiaalipalveluista vastaavat henkilöt on vakuutettu yrityksen kannattavuudesta.

Taulukko 2. Päivähoidon menojen ja tulojen rakenne lasta kohti vuodessa. (Pokki 2012.)

	Päiväkoti alle 3-v.	Päiväkoti yli 3-v.
Tulot		
Hoitomaksut (noin)	667 € x 11kk=7337 €	310 € x 11kk=3410 €
Kunnan tuki * 400€/lapsi	4400 €	4400 €
Yhteensä	11737 €	7810 €
Menot		
Henkilöstömenot	8750 €	5000 €
Vuokra (+sähkö ja vesi)	1200 €	1200 €
Lasten ruoka	1200 €	1200 €
Muut menot	590 €	402 €
Yhteensä	11740 €	7802 €
Tulot - menot	-3	+ 8€

Menot perustuvat Laitilan päivähoitoa koskevaan selvitykseen, jonka on tehnyt Vertikal Oy, Simo Pokki 13.6.2012

*=Kunta voi halutessaan olla tukemassa yksityistä päiväkotia. Esim.400€/kk/lapsi, jolloin luodaan mahdollisuus päiväkodin toimimiselle. (Näin on toimittu Uudessa-kaupungissa yksityisen ”Ryhmiksen” kanssa)

Jos hoitomaksut ovat edellä mainitut, huomataan, että silloin ei yrityksen toiminta ole tuottavaa. Ennen yrityksen perustamista täytyy siis yhtiömiesten tarkastella raha-asioita lisää ja kysellä kunnan tukea toiminnalle. Myös sitä pitää tutkia onko sittenkin tasapuolisuuden takia parempi laittaa kaikille yhtenevä hinta tai hinta, joka ottaa huomioon vanhempien tulot ja tuet.

4.6 Työntekijät

Henkilöstö päiväkodissa tulee olemaan sama kuin yhtiömiehet ja sen mukaan määräytyy hoitolasten lukumäärä. Kaikilla yhtiömiehillä on lastentarhanopettajan pätevyys. Kirjanpito yms. raha-asioiden hoito tullaan hoitamaan ulkopuolisen voimin eli ostetaan tilitoimistolta tai yksityiseltä kirjanpitäjältä.

Päiväkotiin palkataan keittiötyöntekijä, kun toiminta pyörii täydellä teholla eli lapsia on niin paljon, kuin ”taloon mahtuu”. Näin pienessä yksikössä hänen työnsä on osa-aikaista ainakin aluksi. Keittäjä / siivoojan työpaikkaa täytettäessä otetaan ajoissa yhteys paikalliseen TE- toimistoon, josta saa neuvoja työntekijän palkkaamiseen.

Jos kunnalla on kykyä ja halua työllistää kehitysvammaisen henkilö avotyötoimintaan ruoanvalmistukseen ja siivoukseen osa-aikaisen työpariksi, siitä käydään neuvotteluja, kun yritys on kunnolla aloittanut toimintansa.

Asiakkaan kohtaamisesta ja arjen pyöryksestä yhtiömiehillä/henkilökunnalla on hyvää kokemusta, mutta yrittäminen on jokaiselle uutta, joten jokaisen pitää käydä läpi jonkunlaista koulutusta/kurssitusta. Toki kirjanpidolliset työt tulee tekemään ulkopuolinen asiantuntija. Yhtiömies 1 on kokenut muutaman vuoden esimiestyöskente-

lyn, joten esim. virkaehtosopimuksen asiat ovat tuttuja kunnalliselta alalta. Myös budjetin tekeminen on tuttua. Kunnan henkilöstöverkosto ja erityistyöntekijöiden verkostot ovat myös tuttuja.

Päiväkoti tulee olemaan avoin yhtiö, jossa on 3 yhtiömiestä ja jokaisella siis on päätöksissä yhtäläinen äänioikeus. Jokaisen työnkuva tulee muodostumaan sen mukaan, mitä yhteisissä palaverissa sovitaan ja kirjataan ylös. Vastuualueet ja erityistehtävät selkiytyvät myöhemmin, kun toiminnan aloittamisen ajankohta on selvillä. Tärkeää on se, että päiväkodissa on ammatillisesti osaava, riittävä ja hyvinvoiva henkilöstö. Perheille on varmasti mukavaa se, että lapsilla on samat tutut hoitajat.

Ennen toiminnan aloittamista tutustumiskäynnit muissa vastaavissa yrityksissä ovat usein hyvin valaisevia. Lupa-asioissa ja tiloja hankittaessa kaikki yrityksen yhtiömiehet ovat mukana suunnittelussa. Sovitaan kuka ottaa selvää mistäkin asiasta ja pidetään ”pöytä/päiväkirjaa” ko. asioista. Yhdessä tekemällä hyvää tulee.

Jotta henkilökunta pystyy ja jaksaa huolehtia lapsista mahdollisimman hyvin, on heidän kouluttauduttava ja pidettävä itsestään huolta. Henkilökunnan työterveyshuoltosopimukset on järjestettävä ja vakuutukset solmittava vakuutusyhtiön kanssa, jotta lapset, henkilökunta, irtaimisto ja kiinteistö ovat turvattuja sopivilla vakuutuksilla.

Henkilökunnan koulutukset ja palaverit auttavat yhteiseen tavoitteeseen pääsemisessä, kun asiat (pienetkin) puhutaan selviksi. Kaikkien yhtiömiesten on tunnettava toiminta-ajatus ja liikeidea ja jokaisen on sitouduttava niihin. Kaikki toiminnat yrityksessä on yhdessä prosessoitava ja vastuualueet jaettava sen mukaan. Avoimuus ja kuuntelemisen taito ovat tärkeitä asioita, jotta arkipäivän pyöritys ja tulevaisuuden tavoitteet selkiytyisivät. Henkilökunnalle järjestetään koulutusta työtehtävien hallintaan ja ryhmän sisäiseen yhteistyöhön.

Henkilöstöstrategian linjaukset tehdään alusta asti selviksi. Siinä määritellään henkilöstövoimavaroja koskevat rakenteelliset ja määrälliset ja osaamiseen liittyvät tavoit-

teet. Henkilökunnan hyvinvointi tulee siinä myös huomioiduksi. Keinot ja aikataulut tavoitteisiin pääsemiseksi tehdään selväksi.

Yhtiömiehet/henkilökunta pohtii säännöllisin väliajoin, miten yritystä tulisi kehittää, jotta lapset voisivat mahdollisimman hyvin ja yritys menestyisi. Palavereissa sovi-
taan toimenpiteet ja kuka on vastuussa ko. toimenpiteestä ja sen hoitamisesta.

Kun yhtiömiehet ovat organisoineet toiminnan mieleiseksi ja sopineet vastuualueet ja tehtävät, he myös suunnittelevat päiväkodille varhaiskasvatussuunnitelman (vasun), jonka mukaan toimitaan. Siinä tulee näkyä valtakunnalliset lakisääteiset asiat ja kunnan oma vasu voi olla siinä ohjaavana apuna.

5 LOPPUPOHDINTA

Elämän on oltava tarkoituksellista ja mielekäästä, jotta kasvun tukeminen onnistuu. Kasvu ja muutos lähtevät jokaisesta ihmisestä itsestään. Toiset ihmiset voivat olla tarjoamassa erilaisia mahdollisuuksia, tukea ja turvaa ja he voivat kulkea rinnalla hetken matkaa, mutta jokaisen on silti elettävä oma elämänsä itse ja tehtävä omat valintansa. Aikuisen tulee olla valmis auttamaan lasta löytämään omat vahvuutensa ja voimansa. (Eräkettu Oy.)

Sosiaalipedagogisia menetelmiä käyttäen yhdessä tekemällä ja kokemalla opitaan ottamaan toisia huomioon ja näkemään yhteistyön voima ja sosiaalisuuden tärkeys. Näiden hyvien ajatusten voimalla oli tarkoitus perustaa pieni houkutteleva päiväkotijoukko Laitilaan.

Tavoitteena oli luoda pienpäiväkodin tilat, henkilöstö ja markkinointi lähivuosina siihen pisteeseen, että yritys olisi valmis ottamaan lapsia asiakkaikseen. Ensimmäiseksi kartoitettiin kunnan kanta yrityksen perustamiselle. Tulevaisuudessa oli tarkoitus kartoittaa mahdolliset tilat ja järjestää tarvittavat tarkastukset ja luvat ja hankkia

kalusteet yms. materiaalit toimitiloille. Tämän jälkeen oli tarkoitus markkinoida mahdollisille asiakkaille yritystä ja valita keittiöyöntekijä. Jos kaikki em. asiat olisivat sujuneet moitteettomasti, olisi laitettu hoitopaikat hakuun ja toivottu runsasta kiinnostusta.

Edellä mainittu oli suunnitelmana, mutta lokakuussa 2012 (2.10) Laitilan Sanomat kirjoitti, että kaupunki perustaa entisiin yksityisen sairaalan tiloihin päiväkodin hoitopaikkojen puutteen takia. Eli sinne pystytään järjestämään hoitoa 42 lapselle (Tulevaisuudessa jopa 60 lapselle). Se tarkoittaa sitä, että markkinoita yksityiselle päiväkodille ei tällä hetkellä kotikaupungissa ole. (Marttala 2012, 3.)

Lokakuun Laitilan Sanomissa kerrottiin myös, että sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa Laitila-lisää pysyväksi. Sama lehti paljasti 5.12, että Laitilan ensi vuoden talousarvioon sisältyvässä säästöpaketissa on erityisen kotihoidontuen kuntalisän lakkauttaminen. Eli oma kunta ei ole tukemassa yksityistä päiväkotia tällä hetkellä. (Laitilan Sanomat 5.12.2012.)

Tutkimusta tehdessäni talous- ja yritysmaailman asiat tuntuivat aluksi vaikealta, mutta niihinkin löytyy hyvin ohjeistusta kirjallisuudesta ja Internetistä. Aina löytyy myös ihania ihmisiä, jotka suovat ”auttavan kätensä” hädän tullen. Aluksi pohdin myös sitä, miten päiväkodissa huomioidaan erityislapset, mutta tutkimukseeni en sitä liittänyt, koska erityislapset olisivat tuoneet tutkimukseen niin paljon lisää asiaa, että siitä olisi pitänyt tehdä kokonaan oma tutkimuksensa.

Tämä laadullinen tutkimus kuitenkin antoi hyvän pohjan sille, että tulevaisuudessa voidaan kartoittaa muita lähikuntia, ovatko ne kiinnostuneita liikeideasta ja valmiita tukemaan yksityistä yritystä. Kun tutkimuksen aikana käytiin läpi yksityisen päiväkodin perustamisvaiheen yksityiskohtia, se antoi tukea sille ajatukselle, että vaikka yritysmaailman ”koukerot” ovat ennestään vieraita, ei yksityisen päiväkodin perustaminen ole mahdotonta. Auttavia ja neuvovia paikkoja on paljon, kuten aluehallintovirastot, pankit, yrityshautomot, kunnan sosiaali- ja rakennustoimi ja toiset päiväkodit.

LÄHTEET

- Aaltonen T., 1995. Seikkailuohjaajan käsikirja. Helsinki: Lasten Keskus Oy.
- Alila, K. ja Ruokolainen, R. 2004. Varhaiskasvatuksen laatu on osaamista ja vuoro-vaikutusta. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2004:6. Viitattu 10.11.2012. <http://pre20090115.stm.fi/ad1085998840498/passthru.pdf>
- Aluehallintovirasto 1. Yksityisten sosiaalipalvelujen lupa- ja ilmoitusmenettely. Viitattu 27.1.2013. <http://www.laaninhallitus.fi/lh/etela/sto/home.nsf/pages/B2405D91A819A815C2256F55003BC062?opendocument>
- Aluehallintovirasto 2. Yksityisiä sosiaalipalveluja koskevia säännöksiä. Viitattu 27.1.2013. [http://www.laaninhallitus.fi/lh/etela/sto/home.nsf/pages/B2405D91A819A815C2256F55003BC062/\\$file/Saannokset_ohjeet_suosituksset_17102011.pdf](http://www.laaninhallitus.fi/lh/etela/sto/home.nsf/pages/B2405D91A819A815C2256F55003BC062/$file/Saannokset_ohjeet_suosituksset_17102011.pdf)
- Eräketu Oy. Seikkailukasvatus. Viitattu 15.10.2012. www.erakettu.com/kasvatus_mitaseon.htm
- Eskelinen, T., Heikkilä, M. & Visavuori, P. 2005. Sosiaalipedagogiikan mahdollisuudet arjessa. Teoksessa Ranne, K., Rouhiainen-Valo, T., Ruusunen, T. & Sankari, A. Sosiaalipedagoginen ammatillisuus – Madsenin kukasta toiminnan tulppaaniksi. Pori: Satakunnan ammattikorkeakoulu.
- Heinonen, S. 2012. Vanhanajan leikit viehättivät Eurassa. Länsi-Suomi 136. 6.
- Hellman-Suominen, K., Järvinen, M. & Laine, A. 2009. Varhaiskasvatusta ammattitaidolla. Helsinki: Kirjapaja.
- Helsingin kaupungin Ympäristökeskus. Ohjeita päivähoitotilojen suunnitteluun. Viitattu 8.11.2012. <http://www.hel.fi/wps/wcm/connect/88bb4d004a14e60bb000f4b546fc4d01/P%C3%A4iv%C3%A4hoitotilat.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=88bb4d004a14e60bb000f4b546fc4d01>
- Hyppönen, M. & Linnossuo, O. 2006. Intohimosalaatti. Leikkejä ja muita toiminnallisia menetelmiä. Helsinki: Lasten Keskus.
- Hämäläinen, J. 2001. Johdatus sosiaalipedagogiikkaan. Kuopio: Kuopion yliopisto. Koulutus- ja kehittämiskeskus.
- Jyty. Yksityinen sosiaalipalveluala. 2012. Viitattu 7.1.2013. <http://www.jytyliitto.fi/Sivu/2774>
- Karppinen, S. & Latomaa T. 2007. Seikkailun elämyksiä. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus.

Karppinen, S. & Latomaa T. 2010. Seikkailen elämyksiä II, Elämyksen käsitehistoriaa ja käytäntöä. Rovaniemi: Lapin Yliopistokustannus.

Kaskela, M. & Kekkonen, M. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta. Opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Helsinki: Stakes.

Kekkonen, M. 2012. Kasvatuskumppanuus puheena. Varhaiskasvattajat, vanhemmat ja lapset päivähoiton diskursiivisilla näyttämöillä. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.

Kela 1. Kotihoidon tuki. Viitattu 6.1.2013.

<http://www.kela.fi/in/internet/suomi.nsf/NET/170701122305EH>

Kela 2. Yksityisen hoidon tuki. Viitattu 6.1.2013.

<http://www.kela.fi/in/internet/suomi.nsf/NET/170701124416EH?>

Kokljuschkin, M. 1999. Seikkailuun! Helsinki: Kirjayhtymä Oy.

Kokljuschkin, M. 2001. Unelmien päiväkotii. Kohti parempaa oppimisympäristöä. Helsinki: Tammi: Nuori Suomi.

Kurki, L. & Nivala, E. 2006. Hyvä ihminen ja kunnon kansalainen. Johdatus kansalaisuuden sosiaalipedagogiikkaan. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy

Laitilan Sanomat 5.12.2012. Laitila-lisä jäi kokeiluksi. Viitattu 27.12.2012.

<http://www.laitilansanomat.fi/uutiset/423378.html>

Laitilan kaupunki 1. Yksityinen päivähoito. Viitattu 8.11.2012.

<http://www.laitila.fi/index.php?id=284>

Laitilan kaupunki 2. Yrityksen perustaminen. Viitattu 8.11.2012.

<http://www.laitila.fi/index.php?id=100>

Laitilan kaupunki 3. Yritystuet. Viitattu 8.11.2012.

<http://www.laitila.fi/index.php?id=102>

Laki N:o 272 sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. Valtioneuvoston asetus N:o 608 sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. Viitattu 7.1.2013.

http://www.talentia.fi/tyoelama/sosiaaliala/ammattit_ja_kelpoisuudet

Laki yksityisten sosiaalipalveluiden valvonnasta 603/1996. 1996. Viitattu 11.3.2013.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1996/19960603>

Lehtonen, T. 1998. Elämän seikkailu. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy.

Lipponen, R., Horttanainen, A., Kuoppa, L., Leino, T., Linnainmaa, L., Loikas, K., Paloranta, P., Peltola, M-L., Saario, K. & Viitala, T. 2011. Yrityksen perustajan opas 2011. Helsinki: Keskuskauppakamarin Palvelu Oy.

Lipsanen-Rogers, M. 2005. Kuvan käyttö sosiaalipedagogisen työn välineenä. Teoksessa Ranne, K., Rouhiainen-Valo, T., Ruusunen, T. & Sankari, A. Sosiaalipedagoginen ammatillisuus – Madsenin kukasta toiminnan tulppaaniksi. Pori: Satakunnan ammattikorkeakoulu

Lounais-Suomi – ymparisto.fi. 2012. Viitattu 27.1.2013.
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=72&lan=fi>

Luontoportti. 2012. Puistolemmikki. Viitattu 8.11.2012.
<http://www.luontoportti.com/suomi/fi/kukkakasvit/puistolemmikki>

Marttala, J. 2012. Päiväkoti muuttaa Garpintieltä Laitilan portin yläkertaan. Laitilan Sanomat 76, 3.

Mönkkönen, K., Nurro, M. & Väisänen, R. 2000. Sosiaalipedagogiikan käytännön sovelluksia. Kuopio: Kuopion yliopisto. Koulutus- ja kehittämiskeskus.

Palm, S. /kd, 2012. Kirjallinen kysymys 617/2012 vp. Viitattu 19.12.2012.
http://www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/kk_617_2012_p.shtml

Perheyritysten liitto. 2012. Mitä on perheyritys? Viitattu 29.12.2012.
http://www.perheyritystenliitto.fi/mika_on_perheyritys.67.html

Pokki, S. 2012. Laitilan päivähoitoa koskeva selvitys 13.6.2012. Nokia: Vertikal Oy.

Puustinen, T. 2004. Avain omaan yritykseen. Helsinki: Avain.

Päivähoitolaki. 1983.25.3.1983/304. Viitattu 11.3.2013.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730036>

Päivähoitolaki. 2003. 22.12.2006/1330. Viitattu 11.3.2013.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730036>

Päivähoitolaki. 2012. 28.12.2012/1034. Viitattu 11.3.2013.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730239>

Päivähoitolaki. 1992. 21.8.1992/806. Viitattu 11.3.2013.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730239>

Rajala, O. 2012. Yksityiset päiväkotipaikat lisääntyneet. Turun Sanomat 108. 8

Ranne, K., Rouhiainen-Valo, T., Ruusunen, T. & Sankari, A. 2005. Sosiaalipedagoginen ammatillisuus – Madsenin kukasta toiminnan tulppaaniksi. Pori: Satakunnan ammattikorkeakoulu

Rinta-Harri, A. 2005. Kehollinen ilmaisu sosiaalipedagogiikan ammattipätevyytenä. Teoksessa Ranne, K., Rouhiainen-Valo, T., Ruusunen, T. & Sankari, A. Sosiaalipedagoginen ammatillisuus – Madsenin kukasta toiminnan tulppaaniksi. Pori: Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Ruusunen, T. 2005. Ilmaisulliset menetelmät- siltoja itseen ja toiseen. Teoksessa Ranne, K., Rouhiainen-Valo, T., Ruusunen, T. & Sankari, A. Sosiaalipedagoginen ammatillisuus – Madsenin kukasta toiminnan tulppaaniksi. Pori: Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Suomen latu. 2013. Metsämörri. Viitattu 4.1.2013.
http://www.suomenlatu.fi/suomen_latu/lapset_nuoret/metsamorri/

Tampereen kaupunki. Lasten päivähoitotilojen ohjeita. Viitattu 8.11.2012.
http://www.tampere.fi/material/attachments/1/unnamed_3463/paivakotiensuunnittelu_ohje09.pdf

Timonen-Kallio, E. 2010. Umbrella- käsikirja. Itsenäisen elämän ABC. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

LIITE 1

LUPAHAKEMUKSESSA JA -ILMOITUKSESSA ON MAINITTAVA SEURAAVAT ASIAT:

- 1) palvelujen tuottajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, yhteystiedot sekä yrityksen toimitusjohtajan tai muun liiketoiminnasta vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot
- 2) niiden toimintayksiköiden nimet ja yhteystiedot, joita varten lupaa haetaan
- 3) haettavan luvan perusteella annettavien sosiaalipalvelujen sisältö ja tuottamistapa sekä niiden suunniteltu laajuus kussakin toimintayksikössä
- 4) asiakaspaikkojen lukumäärä kussakin toimintayksikössä
- 5) vastuuhenkilön nimi, henkilötunnus, yhteystiedot, koulutus, työkokemus ja tehtävä toimintayksikössä
- 6) muun henkilöstön määrä ja koulutus
- 7) tieto rekisteröitymisestä ennakkoperintälaissa (1118/1996) tarkoitettuun työnantajarekisteriin
- 8) toiminnan suunniteltu aloittamispäivä
- 9) asiakasasiakirjojen säilyttämispaikka, selvitys asiakasrekisterinpidon keskeisistä periaatteista ja rekisterinpidosta vastaava henkilö sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) 20 §:n 4 momentissa tarkoitettu tietosuojavastaava
- 10) palvelujen laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden arvioimiseksi tarvittavat muut tiedot.

Lupahakemukseen ja ilmoitukseen on liitettävä:

- 1) jäljennös yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopimuksesta, yhteisön tai säätiön säännöistä taikka muu vastaava selvitys
- 2) kaupparekisteriote tai jäljennös elinkeinoilmoituksesta
- 3) omavaraisuustodistus ja todistus ulosottorekisteristä
- 4) toimintasuunnitelma

- 5) toiminnassa käytettävien tilojen pohjapiirustus ja käyttösuunnitelma
 - 6) pelastuslaissa (379/2011) tarkoitettu pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuusselvitys
 - 7) pelastusviranomaisen lausunto
 - 8) terveydensuojeluviranomaisen lausunto
 - 9) sen kunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen tai toimielimen määräämän viranhaltijan lausunto, jossa palveluja annetaan
 - 10) jäljennös palvelujen vastuuhenkilön tutkintotodistuksista ja selvitys työkokemuksesta
 - 11) jäljennös henkilötietolain (523/1999) 10 §:n mukaisesta rekisteriselosteesta.
- Toiminnan olennaista muuttamista koskevaan lupahakemukseen ja ilmoitukseen on liitettävä ne 1 momentissa tarkoitettut liitteet, jotka kuvaavat toiminnan muutosta.

Lähde:

Aluehallintovirasto.2011. Yksityisten sosiaalipalvelujen ilmoitus- ja lupamenettely Etelä-suomen aluehallintovirastossa. Ohjeita yksityisten sosiaalipalvelujen lupa- ja ilmoitusmenettelystä. Viitattu 2.3.2013.
[http://www.laanhallitus.fi/lh/etela/sto/home.nsf/pages/B2405D91A819A815C2256F55003BC062/\\$file/Soslupaohje_17102011.pdf](http://www.laanhallitus.fi/lh/etela/sto/home.nsf/pages/B2405D91A819A815C2256F55003BC062/$file/Soslupaohje_17102011.pdf)

LIITE 2

YHTIÖSOPIMUS JA PERUSTAMISILMOITUS

Pohjana patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) perustamispaketti avoimelle yhtiölle.

Avoimen yhtiön yhtiösopimus

Me allekirjoittaneet perustamme yhtiön seuraavin ehdoin:

1. Yhtiön toiminimi ja kotipaikka

Lemmikki, pienpäiväkoti, avoin yhtiö, Laitilan kaupunki

2. Toimiala

Yhtiön toimiala on yksityiset sosiaalipalvelut

3. Yhtiömiehet

Yhtiömies 1

Yhtiömies 2

Yhtiömies 3

4. Toiminimen kirjoittaminen

Toiminimen kirjoittaa kukin yhtiömies yksin.

5. Yhtiösopimuksen muuttaminen

Muutokset yhtiösopimukseen on tehtävä kaikkien yhtiömiesten sopimuksella

6. Lain soveltaminen

Muilta osin noudatetaan lakia avoimesta yhtiöstä

7. Allekirjoitus

Tästä yhtiösopimuksesta on tehty 3 kappaletta, yksi kullekin yhtiömiehelle.

Yksi alkuperäinen allekirjoitettu sopimus toimitetaan kaupparekisterille perustamisilmoituksen liitteenä.

Paikka ja päiväys:

Laitila 22.2.2013

Kaikkien yhtiömiesten allekirjoitukset ja nimenselvennykset:

Tyhjennä lomake

Viranomaisen merkintä

PERUSTAMISILMOITUS
Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö

2

Lomakkeella voitte ilmoittautua tai hakeutua kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja vakuutusmaksuverovelvollisiksi. Ilmoittakaa tässä lomakkeella myös ennakon määräämistä koskevat tiedot. Lähettäkää lomake osoitteella: PRH - VEROHALLINTO, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Yrityksen nimi	
Toiminimi Lemmikkii	Yrityksen kieli ☒ suomi ☐ ruotsi
2. Nimivaihtoehto	3. Nimivaihtoehto

Kotipaikka (kunta)
Laitila

Muit mahdolliset toiminimet (Täytetään tarvittaessa)	
Rinnakkaistoiminimet (Toiminimen vierakkaiset käännökset)	
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toimialan osa
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toimialan osa

Yhteyshiedot		
Postiosoite (katuosoite, talon nro, postia, huoneiston nro tai postilokero)	Postinumero	Postitoimipaikka
"Lemmikkitie"	2 3 8 0 0	Laitila
Käyntiosoite (katuosoite, talon nro, postia, huoneiston nro)	Postinumero	Postitoimipaikka
"Lemmikkitie"	23800	Laitila
Puhelin	Matkapuhelin	Faksi
Sähköposti	Kotisivun www-osoite	

Tilikausi	
Tilikausi (pv.kk - pv.kk)	Enimmälleen tilikauden päättymispäivä (pv.kk.vvvv)
1.1.-31.12	

Yritys ilmoittautuu seuraaviin rekistereihin:		
☒ kaupparekisteriin (mukaan luulti käsitelymaksusta)	☒ ennakkoperintärekisteriin	☒ Verohallinnon vakuutusmaksuverovelvollisten rekisteriin
☐ arvonlisäverovelvollisten rekisteriin	☒ työnantajarekisteriin	

Yritysmuoto		
☒ avoin yhtiö	☐ kommandiittiyhtiö	☐ muu (ain. verosuhje)

Päivä, jona yhtiösopimus on allekirjoitettu (Alkuperäinen yhtiösopimus on liitettävä ilmoitukseen)
22.2.2013

Seuraava sivu

Yritys on perustettu yritysvuodon muutoksen seurauksena (Katsokaa täyttöohje)	
Edeltäjän täydellinen nimi tai toiminimi	Yritys- ja yhteisötunnus tai henkilötunnus

Toiminta aloitetaan myöhemmin (Ei vaikuta kaupparekisterin rekisteröintiin, katsokaa täyttöohje.) ☒ alkaen, pvm
--

Verohallintoon ilmoitettava päätoimiala (Toimiala, jota yritys harjoittaa päätoimeensa.)
Yksityiset sosiaalipalvelut: alle kouluikäisten lasten hoito ja kasvat
Toiminnan laatu kokonaisuudessaan ilmenee yhtiösopimukseen _____ kohdasta.

Verohallinnolle tästä ilmoituksesta lisätietoja antava henkilö ja/tai yritys esim. tilitoimisto		
Nimi	Yritys- ja yhteisötunnus	
Kirjanpitiäjä/tilitoimisto		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipalkka
Puhelin	Matkapuhelin	
Faksi	Sähköposti	

Kaupparekisterille tästä ilmoituksesta lisätietoja antava henkilö ja/tai yritys (asiamies)		
Yrityksen nimi	Henkilön nimi	
	Kirjanpitiäjä	
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipalkka
Puhelin	Matkapuhelin	
Faksi	Sähköposti	

Lisätietoja
1. Jokainen yhtiömies on yhtiössä tasavertaisena työntekijänä, yhtiömies 1 vastaavana.
2. Toiminimen kirjoittaminen ja yhtiön edustaminen: kaikki yhtiömiehet voivat edustaa yritystä ja jokainen voi toimia hankinnoissa ostajana (yli 100 euron ostoksista neuvotellaan ensin.)
3. Yhtiösopimusta voidaan muuttaa, jos kaikki yhtiömiehet ovat sitä mieltä.
4. Yhtiöstä voi erota 6kk:n varoajalla tai jos terveydelliset syyt estävät työssä toimimisen.
5. Jos yrityksen taloudellinen tilanne vaatii, yhteisellä sopimuksella avoin yhtiö voidaan purkaa.
6. Toimintaa voidaan jatkaa, jos yhtiömies kuolee, mikäli hänen tilalleen saadaan joku muu yhtiömieheksi.

Täyttäkää myös sivu 3 ja sivut 4-5 niiden rekisterien osalta, joihin olette ilmoittautunut sivulla 1.

Päiväys ja vastuunalaisen yhtiömiehen allekirjoitus ja nimen selvitys		
Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvitys 	Puhelin

Henkilötietolain 24 §:n mukainen informaatio lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä on saatavissa Internetistä osoitteesta www.ytj.fi sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

YHTIÖMIEHET			
Yhtiön täydellinen nimi Yhtiömies 1			Henkilö- tai yritys- ja yhteisönumero Kansalaisuus Suomi
Postiosoite		Postinumero	Postitoimipaikka
☒	Vastuunalainen Äänettömä	Osakkuus alkanut, pv/m	Osuus varallisuudesta murto-osana 1/3 Osuus tulosta murto-osana
Äänettömän yhtiömiehen pääomasijoitukset yhteensä euroa senttiä			Äänettömän yhtiömiehen korko-%

Yhtiön täydellinen nimi Yhtiömies 2			Henkilö- tai yritys- ja yhteisönumero Kansalaisuus
Postiosoite		Postinumero	Postitoimipaikka
☒	Vastuunalainen Äänettömä	Osakkuus alkanut, pv/m	Osuus varallisuudesta murto-osana 1/3 Osuus tulosta murto-osana
Äänettömän yhtiömiehen pääomasijoitukset yhteensä euroa senttiä			Äänettömän yhtiömiehen korko-%

Yhtiön täydellinen nimi Yhtiömies 3			Henkilö- tai yritys- ja yhteisönumero Kansalaisuus
Postiosoite		Postinumero	Postitoimipaikka
☒	Vastuunalainen Äänettömä	Osakkuus alkanut, pv/m	Osuus varallisuudesta murto-osana 1/3 Osuus tulosta murto-osana
Äänettömän yhtiömiehen pääomasijoitukset yhteensä euroa senttiä			Äänettömän yhtiömiehen korko-%

Yhtiön täydellinen nimi			Henkilö- tai yritys- ja yhteisönumero Kansalaisuus
Postiosoite		Postinumero	Postitoimipaikka
☐	Vastuunalainen Äänettömä	Osakkuus alkanut, pv/m	Osuus varallisuudesta murto-osana Osuus tulosta murto-osana
Äänettömän yhtiömiehen pääomasijoitukset yhteensä euroa senttiä			Äänettömän yhtiömiehen korko-%

Yhtiön täydellinen nimi			Henkilö- tai yritys- ja yhteisönumero Kansalaisuus
Postiosoite		Postinumero	Postitoimipaikka
☐	Vastuunalainen Äänettömä	Osakkuus alkanut, pv/m	Osuus varallisuudesta murto-osana Osuus tulosta murto-osana
Äänettömän yhtiömiehen pääomasijoitukset yhteensä euroa senttiä			Äänettömän yhtiömiehen korko-%

Yhtiön täydellinen nimi			Henkilö- tai yritys- ja yhteisönumero Kansalaisuus
Postiosoite		Postinumero	Postitoimipaikka
☐	Vastuunalainen Äänettömä	Osakkuus alkanut, pv/m	Osuus varallisuudesta murto-osana Osuus tulosta murto-osana
Äänettömän yhtiömiehen pääomasijoitukset yhteensä euroa senttiä			Äänettömän yhtiömiehen korko-%

Verohallintoon ilmoitettava postiosoitte					
Merkitkää neid ruutuun, jos postiosoite on sama kuin sivulla 1 ilmoitettu yleiseen käyttöön tarkoitettu osoite.					
☒ Muussa tapauksessa täytäkää alla olevat rivit osoite tiedot					
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipalkka			
Arvonlisäverovelvolliseksi ilmoittautuminen					
Ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi		Ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi ostajista tai omasta käytöstä			
☐	alkaan, pvm	☐			
Ulkomainen elinkeinonharjoittaja ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi		vain ilmoituskäytäntövelvolliseksi			
☐	alkaan, pvm	☐			
☐ Harjoittaa ainostaan alustustantoa					
Arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuminen					
Kiinteistön käyttöoikeuden luovuttaja (AVL 12 ja 30 §)		Vähäisen liiketoiminnan harjoittaja (AVL 12.1 §)			
☐	alkaan, pvm	☐			
Ulkomainen elinkeinonharjoittaja (AVL 12.2 §)		Ulkomainen kaukomyynti (AVL 63 a §)			
☐	alkaan, pvm	☐			
Alkustottaja hakeutuu arvonlisäverovelvolliseksi		Tilikauden liikevaihto (AVL 3 §)			
☐	alkaan, pvm	_____ euroa			
Yhteishenkilö (AVL 26 f §)					
☐					
(pv.kk.vvvv - pv.kk.vvvv)					
Ei katso olevansa arvonlisäverovelvollinen, perustelut					
☐	Vähäinen toiminta AVL 3 §	☐	Rahoituspalvelut AVL 41 §	☐	Yleishyödyllisen yhteisön / uskonnollisen yhdistyksen arvonlisäveroton toiminta AVL 4-5 §
☐	Terveysten- ja sairaanhoitopalvelut AVL 34 §	☐	Vakuutuspalvelut AVL 44 §	☐	Muu veroton toiminta, mikä?
☒	Sosiaalihuoltopalvelut AVL 37 §	☐	Esiintymispalkkiot tai tekijänoikeuskorvaukset AVL 45 §		
☐	Koulutuspalvelut AVL 39 §	☐	Kiinteistöluovutukset AVL 27 §		
Vakuutusmaksuverovelvollisuutta koskevat tiedot					
Ilmoittautuu vakuutusmaksuverovelvolliseksi					
☒ _____ ? alkaen, pvm					
Tilinumerot					
IBAN				BIC	
Palkanmaksua koskevat tiedot					
Ilmoittautuu säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi			Ilmoittautuu merityötuloa maksavaksi työnantajaksi		
☒ _____ ? alkaen, pvm			☐ _____ alkaen, pvm		
Oma-aloitteisten verojen ilmoitus- ja maksujakoa koskevat tiedot					
(Täytäkää tämä kohta vain, jos toiminnan aloittamisvuoden liikevaihto on enintään 50 000 euroa ja haluatte päästä pidennettyyn ilmoitus- ja maksujaksoon.)					
Kuluvan kalenterivuoden liikevaihto (Liikevaihtoon luetaan kaikki yrityksen Suomessa ja ulkomailla tapahtuvat myynnit.)					
_____ euroa					
Haluttu ilmoitus- ja maksujakson pituus					
(Täytäkää tämä kohta vain silloin, kun haluatte lyhyemmän ilmoitus- ja maksujakson kuin mihin liikevaihtonne oikeuttaisi, ks. työtyöpes.)					
☐ 1 kk		☐ 14 vuosi			
Ennakkoperintäreklaaterin hakeutuminen					
Hakeutuu ennakkoperintäreklaateriin (EPL 25 §)					
☒ _____ ? alkaen, pvm					
Ennakoveron määräämistä koskevat tiedot					
Ennakovero määrätään yhtiömiehille. Jokaisen yhtiömiehen tulee täyttää erillinen ennakoveron hakemuslomake.					
Enimmätään tilikauden arvioitu liikevaihto			Enimmätään tilikauden arvioitu verotettava tulo		
_____ euroa			_____ euroa		

LIITE 3

PIENPÄIVÄKOTI ELI YHDEN RYHMÄN PÄIVÄKODIN TILAOHJELMA

Tilat ovat huoneistoaloina ja ohjelma on viitteellinen. Pienpäiväkodin pinta-ala voi olla 160–170 m². Lapsia enintään 21.

I Lasten tilat

TILA	HTM ²	HUOMAUTUKSET
ryhmähuone ja lepo- ja leikkihuone	75	tilat yhteydessä toisiinsa, leikki, ruokailu, lepo, atk-nurkkaus
pesuhuone, wc:t, märkäeteinen	15	kaksi wc-tilaa, toinen väljä (keijat, suihku), pesuhuoneessa myös vesileikit
eteinen	15	
pienryhmähuone	15	toimii myös neuvottelutilana
yhteensä	120	

II Muut tilat

kotikeittiö	22	ruokahuolto
työhuone	10	ATK
hlökunnan sos.tilat	8	
kodinhoituhuone	6	vaatehuolto, siivoushuolto
varasto	4	
yhteensä	50	
Huoneistoala yhteensä	170	htm ²
Huoneistoala/lapsi	8,10	htm ²

Päiväkodin ulkoalueet:

Lasten ulkoilutila Varsinainen ulkoleikkialue on asuintalon piha, läheisen päiväkodin piha tai läheinen puisto.

Pienpäiväkodin ulko-oven yhteyteen pieni aidattu kokoon-
tumispiha.

Sadekatosta	12 m ²
Vaunusuoja	6 m ²
Ulkovälinevarasto	6 m ²

(HTM2 = huoneistoala neliömetreinä)

Kaluste- ja varusteluettelo

Kotialue: Kuraeteinen/kuraeteiseen liittyvät toiminnot (vaatteiden kuivaus, kuravaatteiden pesu ja valutus), eteistila/eteiseen liittyvät toiminnot (lasten vaatenaulakot), pesu-/ wc- tilat (pesutila, lasten wc- tilat), lasten kotialuetilat, (ryhmätila, jossa ruokailu ja toimintatila, ryhmätila, jossa lepotila ja varasto)

Yhteistilat: Pienryhmätila, askartelu/monitoimitila, kotikeittiö, kerhotila, salitila, salin varastotila, salin eteistilat ja inva-wc

Henkilökuntatilat: Toimisto, työhuone, keittiöhenkilökunnan työtila, materiaalivarasto, pukuhuone/wc/suihkutilat (pukutila (miehet/naiset), suihku ja wc- tilat)

Huoltotilat: Vaatehuolto, siivoushuolto, ruokapalvelu, varastot, jätehuolto, kiinteistönhuolto / väestösuoja, suoja rattaille ja vaunuille ja ulkovälinevarasto

Lähde:

Helsingin kaupunki. Sosiaali- ja terveystieteiden virasto. Päiväkodin tilasuunnitteluohjeet. Viitattu 2.3.2013.

http://www.hel.fi/hki/sosv/fi/Julkaisut/muita/pk_tilasuunnittelu/pienpaivakoti.